

OLAJDIKTATÚRA

Soha nem látott magasságokba ugrott a benzin ára Magyarországon. Azon kívül, hogy ez gátolja a közlekedést, a szabad mozgást, komoly árnövekedést okozhat a gazdaság többi szektorában. Sőt, újabb inflációt indíthat el.

Az áruszállítások legjelentősebb része a közutakon történik, benzin és gázolaj üzemanyaggal. A szénhidrogének drágulása éppúgy érinti a mindennapi kenyérünket, mint minden terméket, amely körbevesz bennünket.

Ezért kell most már komolyan odafigyelni az olajtársaságok üzemeltetésére. Igen, ezt a szót használtam, hogy „üzemeltetés”, mert kizártnak tartom, hogy ez a szörnyen magas olaj- és benzinár reális legyen.

Magyarán: túl sokat keresnek az olaj- és benzintársaságok, ahhoz a tevékenységhez képest, amit ellátnak. És mi, a nép, pedig már túl sokat fizetünk a benzinért, a gázért, az olajért. Mert nemcsak a pénzünket adjuk cserébe, hanem az egészségünket is!

Tehetetlen parlament, tehetetlen kormány

„A Magyar Országgyűlés szeptember 19-én az üzemanyag áfa-kulcsát 25 százalékról 20-ra csökkentette. Így a benzin ára 10–12 forinttal csökkenhet literenként...” – eddig a hír, amitől nekünk hasra kéne esnünk.

Hűha! Ez a „lendületes” magyar kormány elintézte nekünk, hogy ne 300 forintot, hanem csak 290-et kelljen fizetnünk a

benzinért. Vagy esetleg még többet, hiszen az olaj ára megint nő a világpiacra, az újabb hurrikán, (és más természeti katasztrófák) miatt.

Azoknak, akik nem ismernek az egyesült államokbeli viszonyokat, elmondanám, hogy egészen a legutóbbi időkig, ott, magyar pénzben 100 (!) forint körül mozgott a benzin ára literenként. Míg nálunk háromszor ennyi volt. Az átlag amerikai viszont tízszer annyit keres, mint az átlag magyar, ezért nyilvánvaló az életminőség ilyen hatalmas különbsége a két világ között. Mégis az átlag amerikai háborodott fel most legutóbb, hogy szerintük az „egyekbe szökött” a benzin ára, a hurrikán pusztítása után. Pedig még így is körülbelül a fele a magyarországi áraknak. Úgy 150 forint literenként.

Persze az olaj, s a benzin ára ezzel egyidejűleg nemcsak Amerikában, hanem mindenütt, így nálunk is nőtt. De meg merem kockáztatni a feltevést, hogy nálunk jobban is, mint máshol. Ám kérem én: mi közi nekünk a Mexikói-öbölben kibányászott olajhoz? Mikor legjobb tudomásom szerint közelebb vannak az oroszországi olajmezők, de még a közel-keletiek is! Ott pedig nem pusztított hurrikán! Mindezek ellenére talán a Mexikói öböl-

ből kapjuk az olajat? Nem hiszem. Inkább keletről, ahogy eddig mindig.

Miért fizetünk hát többet? Csak nem igazak azok a vádak, amelyek az utóbbi időben egyre gyakrabban érik az olajtelleket, hogy indokolatlanul növelik az árakat, a hurrikánokra hivatkozva? Hatalmas mennyiségű, tisztességtelen hasznos söpörve be így.

Hát nem lehet ennek gátat vetni? Csak ennyire képes a Magyar Parlament? Mínesz 10–12 forintra? Na és a kormány? Nem tud, vagy nem akar komolyabban beavatkozni a benzinárakba? Vagy nem mer? Vagy csak egyszerűen nem érdekli ez a kőgazdagokat, akik vagyonuk bástyái mögül kikandikálva, közbönsően szemlélik a népszennvedését és nyomorát?

De beszélni a lendületről, azt tudnak. Mint a fűszeres papagája.

Az olajdiktatúra csapdája

Létezik ennek a problémakörnek valami megoldása? Az emberek sosem adják fel, mindig próbálkoznak. Ez az irracionálisan hatalmas benzinár a kreatív elméket egyre inkább készíti arra, hogy újabb, alternatív energiaforrások után nézzenek.

De vajon hányan hallottak azokról az alternatív gépekről, amelyek vízzel, alkohollal, vagy hulladékkal működnek? Vagy olyan karburátorokról, amelyek alig fogyasztanak benzint? Vagy elektromágneses gépekről, amelyek szinte elképzelhetetlenül hosszú ideig képesek működni?

Nos, nagyon kevesen hallhattak ezekről az újszerű szerkezetekről, de nem azért, mert nincsenek. Hanem, mert alig hogy használatba kerülnek, az olajtársaságok azonnal összefognak és megakadályozzák ezen gépek piacra jutását, és széleskörű elterjedését.

Az olajdiktatúra csapdája tehát működik, arra kényszerítve bennünket, hogy kettős árat fizessünk minden egyes liter benzinért. Mert az egy dolog, hogy az olajcégek megkopsztanak minket, egyre mélyebbre, és mélyebbre nyúlva a zsebünkbe.

(Folytatás a 3. oldalon)

Ahová a szibériai kőolaj érkezik – Százhalombatta

VÉLEMÉNYEK

- Nyílt levél az ÁPV Rt-hez
- Oktatgatunk
- Egy hajléktalan monológja

(6. oldal)

NAGYOBB MEGBECSÜLÉST SZERETNÉNEK AZ ÁPOLÓK

(Interjú a nővér-szállókról – 3. oldal)

A KOMMUNISTÁK

Egy képviselőjelölt vallomása önmagáról (4. oldal)

MI VAGYUNK

Hogyan lettem kommunista?

„Az ember életében vannak olyan napok, melyekre haláláig emlékszik. Így vésődik lelkembe 2005. augusztus 27. Délután vettem át tagsági könyvem Veszprém megye kibővített elnökségi ülésén, és az a megtiszteltetés ért, hogy a Munkáspárt képviselőjelöltjeként indulhatok a 2006-os országgyűlési választásokon, amennyiben képesnek érzem magam e szép ám nem könnyű feladatára.”

Varga László Levente

HÁZUNK TÁJÁRÓL

- Hej munkások, munkások!...
- Így is lehet, csak akarni kell (4. oldal)
- Látogatás Kubában (8. oldal)

TÁRSADALOM – KULTÚRA

- ◆ A holokauszt Magyarországon
- ◆ Az energia a hatalom eszköze
- ◆ Anziks – nem csak turistáknak (7. oldal)

A PICK ÚJRAINDÍTTJA A SERTÉSVÁGÁST

Négyszáz ember helyzete továbbra is aggasztó

A Pick Szeged Szalámigyár és Húsüzem Rt-nél tavaly augusztusban leállított sertésvágást januártól újraindítják. A téli szalámijáról ismert magyar húsipar élenjárója korábban évente 450 ezer, jövőre várhatóan 650 ezer sertést vág. Az Rt. vezetése úgy döntött, hogy a vágóvonalra s az ehhez kapcsolódó területekre 70-80 új dolgozót vesz fel. A kedvező hírről Golhovich Gáborral, a szakszervezeti bizottság elnökével beszélgettünk.

– Mi a háttere annak, hogy a Pick Szeged Rt. újraindítja a sertésvágást?

– Kovács László, a Délhús Rt. és a Pick Rt. közös elnöke vezérgazdátja májusban azt ígérte, hogy megszünteti a veszteséges gazdálkodást. Folyamatosan felszámolták azokat a tevékenységeket, amelyek a cégnek hátrányt okoztak, s a kedvezőtlen első félév után a júliusi, augusztusi eredmények fellendülést mutattak. Ez a pozitívum egyebek között azzal a sajnálatos ténnyel is járt, hogy nemrég hetvenhét dolgozót elbocsátottak a cégtől. A szakszervezetnek s a húsüzem akkori helyzetének köszönhető, hogy nem 160 embertől kellett

megválni. A nyári kedvező tapasztalatok alapján lehetőség nyílik arra, hogy januárban újrainduljon a Picknél a sertésvágás. Ehhez az elvi engedélyek a vezetés rendelkezésére állnak, jelenleg végzik az állat-egészségügy által előírt műszaki beruházásokat, hogy minden megfeleljen a higiéniai, környezetvédelmi és egyéb követelményeknek. A vágórészt és a zsírolvasztó üzemet is felújították, műszakilag rendbe teszik. A tervek szerint októberben indul a próbaüzem, decemberben kisebb kapacitással kezdődik a termelés és januártól nagy tértelben vágna. A vonal újraindítása alapvetően szükséges, mert a szalámigyártás techno-

lógiaja megköveteli, hogy helyben vágják le a sertést. A cég hamarosan újra szerződést köt a helyi termelőkkel. És nem utolsósorban említem, hogy az év végén gyarapodik a Pick dolgozóinak létszáma, mert a vágóban, a béliüzemben és az ehhez kapcsolódó területen új embereket is foglalkoztatnak.

(Folytatás a 3. oldalon)

Baloldali Front
www.baloldalifront.hu
info@baloldalifront.hu
tel.: 06-30-440-7786

FIATALOK OLDALA

- ◆ Marxizmus: a filozófia meghaladása
- ◆ Vessenek véget Palesztina, Irak és Afganisztán megszállásának!
- ◆ Egyesek demokráciája (5. oldal)

EZ TÖRTÉNT a nagyvilágban

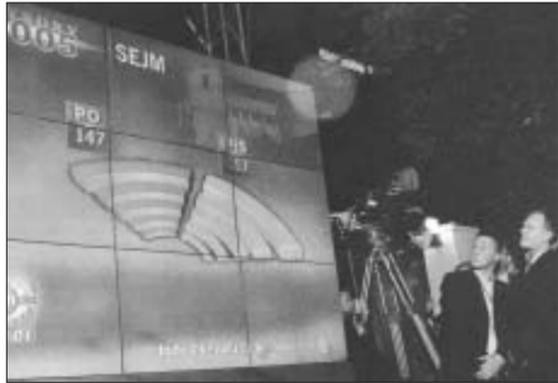
Szeptember 21. Orosz és kínai nyomásra elállt attól a tervétől az EU-trojka (Németország, Franciaország és Nagy-Britannia), hogy Iránt az ENSZ BT elé citálják, s atomprogramja miatt szankciókat kezdeményezzenek ellene.

Szeptember 22. Másodszori nekifutásra megszakította Jurij Jehanurov új kormányfő kinevezését az ukrán parlament. Az 57 éves, Oroszországban született politikus a jövő héten az ukrán ipar fellegvárában, Dnyepropetrovzszkban mutatja be új kormányát.

Szeptember 23. Meglepően gyors eredményt hozott a CDU/CSU és a SPD első paphatározás alkudozása Németországban. Kítűnt: a konzervatívok és a szociáldemokraták is nyitottak a nagykoalíció felé, ám a jövődéli kancellár személyéről tovább folynak a spekulációk.

Szeptember 24. Egy új NATO-csúcsot szorgalmazott Brüsszelben a katonai szövetséghez akreditált új USA-nagykövet. A politikus a katonai kiadások növelésére sürgette a szervezet többi tagállamát.

Szeptember 25. Nagy fölénnyel győztek a jobbközép pártok a lengyel parlamenti választáson. Az eddig kormányzó Demokratikus Baloldal Szövetsége – főként a sorozatos korrupciós botrányai miatt – megbukott: mindössze 11 százalékot kapott, míg négy éve 41 százalékkal végzett az élen.

A parlamenti patkóban gyönyörködnek a győztesek Varsóban

Szeptember 26. Több százezres tömeg tüntetett Washingtonban az iraki háború, illetve a globalizáció szegény országokra káros következményei ellen. A békeparti demonstráció „hangja” a vietnami háború elleni tiltakozásokban legendássá vált Joan Baez énekes volt.

Szeptember 27. 2011 végéig fokozatosan megnyitják a svájci munkaerőpiacot a kelet-európaiak előtt. Ezt a lakosság 56 százaléka támogatta a megtartott népszavazáson.

Új utakon az Orosz repülőgépgyártás

Augusztus 16. és 21. között rendezték meg az orosz fővárosban a kétévenként ismétlődő, MAKS elnevezésű repülési és űrhajózási szalon, amelyen a polgári és katonai célú újdonságokat mutatták be. A rendszerváltást követő visszaesés után Oroszország és a FÁK-államok repülőgépgyártása a lassú fejlődés útjára lépett. A hetvenes években mintegy négyszáz, különböző típusú repülőgépet gyártottak évente a Szovjetunióban, ami a kilencvenes évek végére néhány darabra csökkent. Az egyre szigorodó európai környezetvédelmi és biztonsági előírások valamint a növekvő piaci igények miatt szükségessé vált a már elavult, gazdaságtalan technika cseréje.

Az Aeroflot osztdása valamint a privatizáció következtében mintegy négyszáz kis és nagy légitársaság alakult Oroszországban, amelyeknek a száma a csődhelyzet, a repülési engedélyek visszavonása, valamint egyes vállalatok összeolvadása miatt folyamatosan csökken. A finanszírozás jelenti most az egyik legnagyobb gondot a térség légitársaságai számára. A pénzügyi nehézségek enyhítésére több, a repüléssel kapcsolatos beruházásokat támogató vállalat alakult a régióban, amelyek közül az egyik legjelentősebb az Iljuszín Finance Corporation (IFC). Az IFC-nek jelenleg mintegy 80-85 új repülőgépre van szerződése. A légi szállítás évente átlagosan hat százalékkal növekszik Oroszországban, és az évtized végéig mintegy 1300-1400 utasszállító cseréje válik szükségessé.

A géppark több mint egyharmadát használó regionális piac meghatározó jelentőségű Oroszországban és a posztsovjett államokban, ezért nagy érdeklődés kísérte az AN-140-es és az AN-148-as típusok megjelenését a MAKS 2005 kiállításán. Az AN-140-es turbólégcsavaros, két hajtóműves gép gyártása Ukrajnában, Oroszországban és az iráni Iszfahánban párhuzamosan folyik. Az AN-24/26-os utasszállítók lecserélésére alkalmas típus 52 férőhelyes és 2002 óta van kereskedelmi forgalomban.

A 70-100 utas szállítására alkalmas AN-148-as sugárhajtású repülőgép három alapváltozatban készül, a hatótávolság pedig 2000-5000 kilométer között változik. A típus berepülési tesztjei jelenleg is folynak, és a hatósági engedélyek kiadása a jövő év első negyedében várható. A gép rész-

egységeinek hetven százalékát orosz vállalatok fogják gyártani, ami mintegy 40 000 új munkahelyet jelent. Az AN-148-as ára 20-24 millió dollár, ami 25-30 százalékkal alacsonyabb, mint a hasonló nyugati típusoké. Tizenkét orosz és ukrán légitársaságtól a gyártóknak mintegy száz AN-148-asra van már szerződése, illetve opciója. A termelés felülmérése után évi 25-30 gép kibocsátását tervezik. Az IFC szakértőinek a becslése szerint a TU-134-est és a YAK-42-est felváltó gépből mintegy kétszáz eladására van lehetőség Oroszországban és a FÁK-országokban. A piaci lehetőségek alapján azonban az értékesítés elérheti az ötszáz darabot.

A Szuhoj iroda foglalkozik a hasonló célú, két sugárhajtóműves RRJ regionális repülőgép fejlesztésével, amelynek csak a makettje volt látható a kiállításán. Az első példányok forgalomba állítása 2008-2009-ben várható. A Szuhoj polgári repülőgépgyártási ágazatában 25 százalékos részesedést szerzett az olasz Alenia vállalat, amely elsősorban az RRJ sorozat nyugati eladásaiával fog foglalkozni.

A MAKS 2005-ön bemutatták a már ismert Tu-204-es gépet is, amelyből mintegy ötven darab van forgalomban. A Boeing-757-es hasonló, két hajtóműves típus első példányát 1996-ban a Vnukovo Airlines helyezte üzem-

be. A Tu-204-es különböző változatokban készül, beleértve a Rolls-Royce hajtóművel ellátott kivitel is. A voronyezsi Vasóban gyártott gép teherváltozatából egy kínai társaság öt gépet rendelt, további tízre pedig opciót jelentett be. A Cubana három TU-204-es vásárlását tervezi. A közép- és hosszú távú járatokra készült TU-204/214-es befogadóképessége 120-200 utas, ára pedig 35-40 millió dollár.

Napirendre került a régóta várható 100-120 személyes, két hajtóműves, sugárhajtású TU-334-es típus gyártásának a beindítása is, ami a kazani KAPO művekben és a kijevi Aviant gyárban történne. A sorozatgyártás megindulása 2007 elejére várható.

A kiállítás egyik „sztárja” a Cubana első IL-96-300-as utasszállítója volt, amelyik a másik megrendelt géppel együtt a légitársaság korszerűtlenné vált IL-62M-es gépeit fogja felváltani. A kubai megrendelésre készült, 10 000 km hatósugarú, 262 férőhelyes gép utastere könnyen átalakítható VIP kivitellel is.

A nagy üzleti lehetőségekben bízva a MAKS-on a Boeing, az Airbus és több más nyugati cég is részt vett. Mintegy 150-160 különböző típusú Boeing gép üzemel jelenleg a posztsovjett térségben. A jó együttműködést és az orosz szakemberek felkészültségét bizonyítja, hogy az amerikai vállalat tervezőirodát létesített

Oroszországban, amely az új típusok részegységeinek a fejlesztésével foglalkozik. A hagyományos francia kapcsolatokat viszont az mutatja, hogy az Aeroflot 18 darab Airbus-319-es, 320-as és 321-es gépet vásárolt illetve lízingel, amelyekkel elsősorban a nyugat-európai útvonalakat repüli.

A polgári célú repülőgépeken kívül sor került a haditechnika földön illetve levegőben történő bemutatására is a Zsukovszkij légi bázison. Megjelentek a MIG-29K, a MIG-29OBT jelzésű vadászgépek, a MI-38-as, harminc személyt illetve öt tonna terhet szállító helikopter, a KA-27-29-32-es család egyes gépei és mások. A megbízható helikopter-típusból számos példány üzemel Kanadában, Dél-Koreában és más országokban. A Tupoljev intézet különböző gépei, a TU-22M3-as, a TU-95-ös és a TU-160-as is elrepültek a kiállítási terület fölött. A TU-160-as kötelék egyik gépének a baloldali ülésében Putyin elnök ült, a ritka „show-” az orosz televízió is közvetítette. A kötelék egy másik gépe végzte el a H-55 típusú cirkálórakéta első éles tesztjét. A MIG, a Szuhoj és más gyárak termékei számos ország légierőjében megtalálhatók. A hagyományos kínai és indiai piac mellett az utóbbi időben Malajzia valamint Indonézia is orosz gyártmányú gépekkel fejlesztette légierőjét.

A MAKS 2005 kereskedelmi szempontból is fontos esemény volt, ahol több üzletkötés történt. Hazánkban a rendszerváltással megváltozott politikai és katonai kötődései miatt magyar felszerelést, új orosz repülőgépeket azonban aligha fogunk látni.

–Tudósítónktól

Az uniós csatlakozás miatt megszüntetett húsüzem

Beszélgetés a kft. ügyvezető igazgatójával

Az uniós csatlakozásunknak vannak olyan kedvezőtlen kihatásai, amelyek hátrányosan érintenek cégeket, mivel a szigorú követelményeknek nem tudnak eleget tenni, ezért a dolgozók kénytelenek abbahagyni a tevékenységüket. Ilyen sorsra jutott az egyik szegedi húsüzem is, amelyet bezártak. A Tisza-Maros Hús Kft. elődjének létrejöttéről, az üzem működéséről, a tulajdonosi változásokról és a cég jelenlegi helyzetéről Kiss István ügyvezető igazgatóval beszélgettünk.

– Mikor és ki hozta létre a húsüzemet?

– Az 1930-as években Tálás Károly szegedi hentesmester Alsóvároson alakított ki egy húsüzemet, ahol sertéseket vágott, feldolgozta, s a tőkehúst valamint a késztermékeket több üzletben értékesítette. Boltjait államosították, ezért bezárta az üzemét. Az 1960-as évek elején, amikor a téesz-melléküzemágak létrejöttek, Tálás mester felvette a kapcsolatot a felgyői

Róna Mezőgazdasági Termelőszövetkezettel s a régi üzemében közösen indítottak feldolgozó részleget, ahol a téesz sertéseit vágta és a termékeket a Mars téri pecsenyesütő húsoltban értékesítette. Később Tálás a Tisza-Maros Mezőgazdasági Termelőszövetkezettel kötött szerződést, s velük folytatta a melléküzemág működtetését, aztán a 70-es évek végén a téesz megvásárolta tőle a húsüzemet, s 1992-ig a

szövetkezet tulajdonában volt. Ekkor a tagok üzletreszéiért a szövetkezet átadta a húsüzemet az általunk alapított kft-nek, s Tisza-Maros Hús Kft. néven huszonnégyen kezdtünk.

– Hogyan indultak?

– 1994-ben nagy összegű hitelt vettünk fel az üzem felújítására. A Tisza-Maros Mezőgazdasági Termelőszövetkeztől vásároltuk a sertéseket, s 1999-ig negyvenötven évente négy-ötezer disznót vágunk, feldolgoztuk és értékesítettük. Aztán 1998-ban kezdődtek a gondok. A vágást ugyanis meg kellett szüntetni a higiéniai, környezetvédelmi és egyéb előírások miatt. Levágtunk sertéseket hoztunk az üzembe, ahol feldolgoztuk, aztán a termékeket eladtuk. Miután megtiltották nekünk a vágást, csökkentettük a létszámot.

Nem mindenki állja a versenyt

– Hányan maradtak, s miket tettek a túlélésük érdekében?

– Igyekeztünk mindent megtenni, hogy a gárdánk nagy része együtt maradjon, de 2002-ben a kft-nél már csak tizen-nolcan dolgoztunk. Öt évvel ezelőtt felújítottuk a feldolgozó üzemünket, de tavaly a Csongrád Megyei Állategészségügyi és Élelmiszer Ellenőrző Állomás nálunk is elkezdte az uniós által előírt szigorú követelmények betartásának ellenőrzését. Ahhoz, hogy az uniós szabályoknak megfeleljünk, ismét át kellett volna alakítani az üzemünket úgy, hogy külön kijárata legyen a késztermékek, másik bejárat szükséges a nyersanyagoknak, s külön folyosón közeledjenek a dolgozók. Aztán feltételként szerepelt egyebek között az is, hogy a felszerelések, ajtók, hűtők rozsdamentesek legyenek. Gyakorlatilag arra kényszerítették bennünket, hogy a berendezésünk nyolcvan százalékát cseréljük ki, ami az akkori árakon szá-

Négyszáz ember helyzete továbbra is aggasztó

(Folytatás az 1. oldalról)

– Hány dolgozót vesznek fel, s elsősorban kikre számítanak?

– Az elképzelések szerint 70-80 új embert alkalmaznak, de ha az üzem működéséhez ennél több munkaerőre lesz igény, akkor a szükséglet szerint növelik a létszámot. Elsősorban a tavaly augusztusban elküldött kétszáz dolgozó jelentkezésére számítunk, a cég vezetése közülük szeretne választani a hozzáértésük, tapasztalatuk, gyakorlatuk miatt is.

A Pick központja előtti megállóhelyen többen villamosra vártunk, s a mellettem álló ötven év körüli férfivel beszélgetni kezdtünk.

– Manapság jó érzés kedvező hírt hallani – mondtam.

– Mi az, mert erre kíváncsi vagyok – válaszolta.

– A Pick hamarosan újraindítja a sertésvágást, s dolgozókat vesz fel.

– Mese. Húsz évig a vágásnál dolgoztam, tavaly abbahagyták, s elküldtek bennünket. Itt a Szabadkai úton egymás után jöttek a teherautók, befordultak a céghez, mi vágtunk, a többiek feldolgozták. Jó életünk volt, kaptunk elég fizetést, aztán elköszöntek tőlünk. Most az a hír járja, hogy újra kezdik a vágást s vesznek fel dolgozókat, de véleményem szerint ebből nem lesz semmi.

– Miért?

– A tartók erre felkészületlenek, nincs sertésük, mert ráfizetéssel hízlalnának, így a Pick nem tud velük szerződést kötni. A még meglévő szövetkezetek, társaságok máshová szállítanak. A cég nem lesz képes beszerezni disznókat, s a vágás újraindítása csak elképzelés marad. Én meg ülök továbbra is otthon, s a tél beálltával ha hívnak, elmegyek a környező falvakba vágni, aztán este hazaviszem családomnak a kóstolót. Kitar egy-két napig, majd egy másik ismerősömnél újra vágok, s feldolgozom a disznót.

– Nem értem az aggodalmát, mert ha a termelők Pécsre, Kiskunfélegyházra és máshova is

szállítanak sertéseket, akkor miért hagynák ki Szegedet?

– Bár ne így lenne, sokunkat kedvezően érintene, ha a Pick jövőre valóban vágna sertéseket, s alkalmaznának bennünket!

Örvendek, hogy a Pick hamarosan felvesz hetven-nyolcvan vagy tizenötven száz dolgozót. De érdemes nyomon követni a nagy hírű cég megkezdését a közeli múltját, amelynek következményeként több száz embert az utcára tettek. Nézzük sorjában.

Tavaly nyáron szomorú szennzációt számított, hogy tönkrement a Pick Szeged Rt.

adja el a leányvállalatait. A cég túladott a Soproni Marhavágó Kft-n, a Ringa Rt-n, a Herz Rt-n, a Szegedi Paprika Rt-n. A Pick összezsugorodott, s mivel a sertésvágás is veszteséges volt, tavaly nyáron abbahagyta, s kétszáz dolgozót elbocsátott.

Idén márciusban a Pick megszüntette a ceglédi telephelyét, s a gyáregység kétszáz dolgozóját elküldték. Most augusztus elsején hetvenhét dolgozónak mondták fel, így a kétezer ember helyett jelenleg 1500-an dolgoznak a Picknél. Vagyis egy év alatt ötszáz embert tettek az utcára. A tervek szerint hamarosan felvesznek hetven-nyolcvan szak- illetve segéd-

Több banktól tízvalahány milliárdos hitelt vett fel, amelyet nem tudott visszafizetni. Értesült erről egy dán és egy amerikai húsipari óriás, kerülgették a magyar húsipari vállalkozást, aztán nem látták célszerűnek a bekebelezését. A Bábolna Agrárholding Befektetési Rt. is környékezte a Picket, de mivel nem kapta meg az államilag garantált hitelt, a vételtől elállt. A magára maradt Pick a kilábalás lehetőségét latolgatta. A hitelezői rászorították, hogy dolgozzon ki hatékonyságnövelési programot. A közgyűlés megbizta az igazgatóságot, hogy

munkást, de négyszázan változatlanul az utcán vannak. Ha ezeknek az embereknek egy része elérte a nyugdíjkorhatárt, havonta kap valamennyi pénzt, amiből a rezsijét ki tudja fizetni. Vagy a 20-30 ezer forintos munkanélküli-segélyből próbálják fenntartani a családjukat, ami elképzelhetetlen. Hiába akarnak elhelyezkedni, senkinek sem kellene. Vagyis helyes a Pick törekvése, hogy hamarosan új dolgozókat foglalkoztat, de ez nem jelent megoldást, mert négyszáz ember helyzete továbbra is aggasztó.

Tarnai László

molva 70-80 millió forintba került volna. Ekkora összeget rövid időn belül nem tudunk kitermelni. Ezért az üzemünket az állomás megszüntette, vagyis a működési engedélyünket visszavonta. Idén a kft-nél mindössze ötven maradtunk.

– Mit csinálnak?

– Különböző előállításoktól húst és készítményeket vásárolunk, s a Mars téri boltunkban

értékesítjük. Az árrés minimális töredéke a haszon. De ennek az üzletünknek a működése is bizonytalan, mert a Mars teret átépítik. Lebontják velünk a húsboltunkat, ami a kft. megszűnését jelentheti. Autóparkolót terveznek, s a boltunk helyén két kocsi fér majd el.

– Merre próbálnak nyitni?

– Sajnos semerre. Egy-

részt az uniós csatlakozás okozta, hogy a húszüzemünket bezárták, másrészt a múltik megjelenésével a forgalmunk jelentősen visszaesett, nem bírtuk felvenni velük a versenyt. Vagyis bármerre szeretnénk lépni, az áruházláncok miatt nem tudnánk életben maradni.

A Szabad sajtó utcában működött húszüzem melletti üzlet ajtaját is bezárták. A környékben főként nyugdíjasok laknak, akik gyakran benyitottak a boltba, mert kevés pénzükből olcsóbban vásárolhattak tarját, karajt, oldalast, combot vagy jóízű kolbászt, disznósajtot, felvágottat, tepertőt, szalonnat. A szomszédos kft. dolgozói készítették nekik is a reggelire, ebédre, vacsorára való finomságokat. Most az idős asszonyok, férfiak arra kényszerülnek, hogy máshol drágán vegyenek maguknak ennivalót.

T. L.

A nyugdíjasok a kis üzleteket kedvelik

OLAJDIKTATÚRA

(Folytatás az 1. oldalról)

De még az egészségünket is elveszik a hatalmas környezet-szennyezéssel, s ezzel együtt szétrombolják a Földet. Hiszen elsősorban az olajüzlet a felelős azért, hogy romlik a vízünk, amit iszunk, a levegő, amit belélegzünk, és az étel, amit megesszünk. Ki hitte volna úgy húsz évvel ezelőtt, hogy nem ihatunk a vízcspából, és palackozott vizet kell vennünk.

Vajon minek köszönhető, ez az egyre erősödő üvegházhatás? A felmelegedés, az özvívészterű esők, és örülten erős hurrikánok? Legutóbb a Rita 345 (!) kilométeres sebességgel pörgött a Mexikói-öböl fölött.

Vajon minek köszönhető a föld egyre nyilvánvalóbb környezeti katasztrófája? A mohóság és a fékezhetetlenül erős pénzcínálási vágyak.

A környezetvédelmi bírságok, pedig nem oldanak meg semmit. Hisz, hiába fizetnek például a kartellek napi 25 ezer dollárt büntetés gyanánt, mikor azon a napon keresnek vagy 10 milliót! Közben szétszórják a mérgező hulladékokat az egész földön, és a „Kék bolygó” fe-

lete, olajos szeméttányává változik.

Az embereket képviselni, nem az üzletet!

Újra fel kell tenni tehát a kérdést: vajon létezik-e ennek a problémakörnek valami megoldása? Előbb vagy utóbb 400 forintot kell majd fizetnünk egy liter benzinnél? Azért az üzemanyagért, mely inkább előbb, mint utóbb megöl bennünket?

Vajon mit is tehetnénk? Az már biztos, hogy egyelőre itthon teljesen magunkra vagyunk hagyatva, mert, mint ahogy most is bebizonyosodott, sem a kormány, sem pedig a parlament nem képes tenni az áldatlan állapotok megszüntetése érdekében.

No, de hány parlamenten kívüli párt és szervezet működik ma Magyarországon? A jelentősebbek összefoghatnának, és létrehozhatnának felelős társadalmi testületet, amelyek az embereket képviselik, és nem az üzletet! Amelyek felkarolhatnák az olyan projekteket, melyek az energia-takarékosságot tartják szem előtt. És fel-emelik az asztalokról a már

oly sokszor lesöpört fejlesztéseket: az alternatív gépeket. Melyek alkohollal, étollal, vízzel, vagy akár hulladékkal működnek...

Ha valaki most tamaskodva azt kérdeznék: vajon lehet-e valamit tenni a parlamenten kívül? Annak csak azt felelném: Egy: nincs más megoldás. Kettő: vajon a taxisok annak idején kérték-e a parlament, a rendőrség, vagy bárki engedélyét a blokádjukhoz? Nem.

És vajon manapság, kellen-e bárkinek is az engedélye ahhoz, hogy egy olyan általános akciót hirdessen meg egy társadalmi szervezet: hogy egy bizonyos napon ne tankoljon senki! Nem kell blokádnak, nem kell ütlezésnek, nem kell erőszak. Csak aznap ne tankoljon senki! Mekkora figyelmetetés lenne ez a benzintársaságoknak!

No, és mindezek mellett nem ártana felülvizsgálni a MOL privatizációját sem! Hiszen úgy néz ki, rossz kezekben van, ez az igazán fontos stratégiai ágazat. Mely lökést adhatna országunk gazdaságának. Igazi lendületet. Ha akarná...

Fort András

TÖBB ÁGY ÜRES A NŐVÉR-SZÁLLÓKON

A Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kara három nővérszállót működtet, ahol több mint száz laknak. Az intézmények létrejöttéről, fenntartásáról, a beköltözési lehetőségről, ennek havi összegéről, az ott élő ápolónők mindennapjairól Kazi Jánosné gondnokkal beszélgettünk, aki 1978 óta dolgozik az egyetemen. Korábban a könyvtárostól és a sokszorosítót vezette, közben levelező tagozaton elvégezte a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola földrajz-testnevelés szakát, s 1987 óta két nővérszállás gondnoka.

– Mikor nyitották ki kapuikat a szállók, s ki a gazdája a létesítményeknek?

– Több mint negyven évvel ezelőtt, tehát az 1960-as évek elején a vasút melletti Állomás utcában levő nővérszállóba költözhetett be a klinikákon, intézetekben dolgozó ápolók egy része. Az épületet az akkori orvosegyetem beruházásával hozták létre. Ezenkívül abban az időben a két belklinika 27–27, a szemklinika 50 helyet, illetve ágyat adott a nővéreknek a legfelső szinten, ahol több mint száz lakhattak. De a klinikák megnövekedett szükségletei miatt ezeket a helyeket az akkori orvosegyetem felszabadította, és gyógyító részlegeket, orvosi szobákat alakított ki. A nővéreknek viszont kellett a szállás, ezért az 1980-as évek végén az egyetem a Szegedi Kendergyár Leányosztályában levő munkásszállóját vette meg, majd néhány évvel később az Indóház téren működött Sárkány nevű szállót és éttermet szintén megvásárolta a vendéglátóipari vállalatától. Így az Általános Orvostudományi Kar saját tulajdonában a 60-as évek eleje, illetve 1989 és 1993 óta három nővérszállót működtet.

– Hány hely van a szállókban?

– Az Állomás utcai nővérszálló kétágyas szobáiban 65 hely van, s jelenleg 29-en lakják. A nem hozzám tartozó Leányosztály közben valamivel jobb az arány, mert ott a 76 hely közül 65 ágyat foglaltak el az ápolónők, illetve ebből 14-et a férfiak, akiknek többsége beteghordó, tehát ez a szálló koelegált. Az Indóház téren levő nővérszállón 30 hely van, de csak 14-en laknak ott.

Nagyobb megbecsülést szeretnének az ápolók

– Mi az oka annak, hogy sok az üres ágy?

– Magas a szakmai követelmény, de a köztudatban nincs akkora presztízse a nővéreknek, ezért a kellelénél kevesebben jelentkeznek az állásokra. Tehát a kórházak, klinikák elvárása az, hogy magasan kvalifikált ápolók kerüljenek a betegágyakhoz, de ezzel nincs arányban az erkölcsi és az anyagi megbecsülésük. Így lehetőség van arra, hogy a nővérszállókban egy szobát egy ember használjon. A szabad he-

lyek viszont kihasználtak, mert nagy a vendégforgalom. Az egyetem beruházásain dolgozó vidéki szakmunkásoknak, a szakvizsga előtt álló orvosoknak a felkészülési idő alatt helyet tudunk adni, azokat a levelezős hallgatókat is elhelyezük, akik a jogi, vagy a bölcsészkarra, TTK-ra, főiskolára jönnek vizsgálni.

– Hogyan lehet bekerülni a nővérszállókra, s mennyit kell érte havonta fizetni?

– Egyrészt vidéki legyen, másrészt egyetemi jogviszonnyal, vagyis munkaviszonnyal rendelkezzen, tehát valamelyik klinika, intézet nővérként alkalmazza az illetőt. Ha ez megvan, akkor a nővér a három szálló valamelyikébe bejelentkezhet és költözhet is. Havonta 8100, illetve 11 400 forint közötti összeget kell fizetni, ami attól függ, hogy melyik szálló hány ágyas szobájában kap elhelyezést. A közös helyiségeket, vagyis a folyosót, lépcsőházat, fürdőt, konyhát, mosót, vasalót, társalgót a személyzet tartja rendben, az ágyneműt és cseréjét az orvoskar biztosítja. A szobákat az ott lakók takarítják.

(Folytatás a 7. oldalon)

„Ha azt a pályát választottuk, amelyben a leginkább munkálkodhatunk az emberiségért, a terhek nem törhetnek meg bennünket...”

(Karl Marx)

HOGYAN LETTEM KOMMUNISTA?

EGY KÉPVISELŐJELÖLT VALLOMÁSA ÖNMAGÁRÓL

Az ember életében vannak olyan napok, melyekre haláláig emlékszik. Így vésődik lelkembe 2005. augusztus 27. Dél-élelt vettem át tagsági könyvem Veszprém megye kibővített elnökségi ülésén, és az a megtiszteltetés ért, hogy a Munkáspárt képviselőjelöltjeként indulhatok a 2006-os országgyűlési választásokon, amennyiben képesek érzem magam e szép ám nem könnyű feladatra.

Örömöm sajnos csak délutánig tartott, ugyanis az a lány, akivel közel három éve szeretjük egymást, szakított velem világnézetű különbségünk miatt. Békességben váltunk el, bár azóta is nagyon fáj a szívem. Gyűrűsujjamon, mint az örök hűség nyoma, fut körbe egy – lassan majd halványuló – fehéres sáv...

Varga László Leventének hívnak, és 1967. augusztus 22-én láttam meg a napvilágot Budapesten. Általános iskolai tanulmányaim jelenlegi lakóhelyemen, Balatonalmádiban végeztem. Dísznövénykertész szakmunkásvizsgát Balatonfüreden tettem 1984-ben, majd ugyanitt, a Dolgozók Középiskolájában – levelező tagozaton – váltam éretletté (legalábbis papíron). A látszattól a lényegig hatoló, tudatosan vizsgálódó ember útjára csak 1996 tájékán léptem. A tapasztalatok ekkorra halmozódtak fel bennem és a fejem lágya is lassacskán benőtt.

Egyik kedvenc időtöltésem a filmnézés. Feltűnt nekem, hogy a szocializmusban készült filmek jelentős többségében finoman árnyalt, társadalmi összefüggéseiben bemutatott emberábrázolás folyt, jellemileg gazdag figurákkal, hitelesen tárva elének a fejlődni képes közösségek létezését: a társadalmilag cse-

lekvő embert. Csodálatosan jeleníti meg ezeket Kósa Ferenc gyönyörű filmballadája: a „Tízezer nap”. E mű a magyar parasztság sorsának három évtizedét festi le a harmincas évektől kezdődően.

Egy filmkocka a Tízezer napból

A manapság született alkotások nagyobb részében viszont hemzsegnak az irréális élethelyzetbe kényszerített, valóságától elvonat, jellemileg kidolgozatlan alakok. A néző pillanatok alatt azonosulhat valamelyik szereplővel és ettől fogva, részéről különösebb „agymunka” nem szükséges. A tévé-filmek területén még kirívóbb a különbség. Vajon mi lehet e jelenség hátterében? Talán a megváltozott gazdasági szerkezetben gyökereznek az okok? Sejtettem, hogy így van, de nem tudtam biztosan...

Körülbelül nyolc éve egy szép verőfényes őszi napon a padláson kutakodtam és egy papírdobozból a következő könyv nézett farkasszemet velem: Bevezető Marx, Engels és Lenin tanulmányozásához. Gondoltam itt az alkalom, hogy belekóstoljak a tiltott gyümölcsbe. Kíváncsian nyitottam ki. Olvasás közben fokozatosan tárultak fel előttem azok a gazdasági törvényszerűségek, amik segítettek a fentihez hasonló problémák kibogozásában. Megtanultam, mi az áru értéke, mi a munkabér, hogyan keletkezik az érték-többlet, miért van munkanélküliség a kapitalizmusban. Röviden: képet kaptam a termelési eszközök magántulajdonára épülő társadalom alapvető működéséről és hogy milyen tünetek járnak együtt vele. Innentől kezdve rendszeresen gyűjtöttem és olvastam a marxista irodalmat, valamint tavaly márciusban rátaláltam A Szabadság nevű újságra, amit elő is

fizettem. Idén július 13-án vettem részt először a veszprémi alapszervezet taggyűlésén, ahol szeretettel fogadtak be.

Szeptember nyolcadikán a tagság támogatásával elvállaltam a képviselőjelöltséget és idővel, talán a szívemben keletkezett seb is begyógyul.

Írásomat egy idézettel zárom – azt hiszem Tamási Arontól származik: „Azért vagyunk a világon, hogy valahol otthon legyünk benne”. Haza érkeztem.

Varga László Levente

Így is lehet, csak akarni kell!

A Munkáspárt Központi Bizottsága úgy határozott, hogy minden párttag a 2006. évi választások sikeres lebonyolítása érdekében 2005-ben és 2006-ban 2-2000 forint támogatást nyújtson. Ennek alapján a Tatabánya-újvárosi alapszervezetünk taggyűlésen úgy határozott, hogy a 16 főre jutó 64 000 forint helyett 80 000 forint támogatási jegy eladására vállalkozik.

A jegyeket ennek megfelelően rendben átvettük. Időközben két elvtársunk sajnálatos módon meghalt, egy fő kilépett, egy fő pedig fizetéképtelen. Helyettük is vállaltuk, hogy befizetjük a támogatási összeget. Egy későbbi taggyűlésen pedig elhatároztuk, hogy ez év végéig teljesítjük a két-évi befizetést. A tagság szorgalma, fegyelmessége, nem utolsósorban átérve a támo-

gatósságát, 2005. szeptember 15-éig teljesítette a befizetéseket.

A befizetések tekintetében kiemelkedtek: Szűcs István 15 000 forintot, Szalay Gyula 25 000 forintot, ebből 10 000 forintot a klubtagságra, Haidel Alfrédné 6000 forintot, Kuruc Sándorné 5200 forintot fizetett be, de sorolhatnánk a többi elvtársat is.

Alapszervezetünk vezetősé-

ge azzal a felhívással fordul valamennyi alapszervezethez, különösen, akik lemaradásban vannak, gondolják át saját felelősségüket, értékeljék eddigi ebbéli munkájukat, hogy megtették-e mindent a sikeres végrehajtás érdekében. Igazán kommunista csak az lehet, aki a feladatokat maradéktalanul teljesíti a lehetőségeihez képest. Azon alapszervezeteknél, ahol hasonlóan, mint nálunk, valakinek az anyagi lehetőségei nem teszik lehetővé a befizetést, ott vállalja át az alapszervezet tagsága az adott elvtárs részét.

Tatabányai alapszervezet

Frissen festett falak között a nagykőrösi párttagok

Nagykőrösön a Munkáspárt létezésének legszebb napjához érkezett az elmúlt szombaton. Tizenhat éve, hogy a rendszerváltók megfosztották mindenétől, főként pedig alapszervezeti helyiségétől, korlátok közé szorítva ezzel is. A hátrányos helyzetnek egy évvel a parlamenti választás előtt Székely Gyula vetett véget, amikor a nyár elején felajánlotta: működjön az alapszervezet az ő házában, a Koszorú utca 6-ban.

Kommunista ennél nagyobb segítséget (ajándékot) nem adhatott volna. Egykor a Haza Szolgálatáért kitüntetett munkásőr századparancsnok-helyettes, a csepeli kongresszus kőrösi küldötteinek egyike ezután maga is hozzájárított, hogy az utcára néző nagyszobája elnyerje mai arculatát. A menyegző- és a falcsiszolás, a vakolat kijavítása, az ajtók és az ablakok festése csepeli küldöt-társ, Balogh Zoltán titkár, Koncz Viktor bizalmi és a segítő családtagok önzetlen munkájának eredménye. Nem haboztak a pénztárcájukba nyúlni, amikor arra szükség volt.

Frissen festett falak között találkozhattak tehát újra az alapszervezet tagjai és vendégei, köztük Nagy Sándor, Pest megyei elnökhelyettes, Szabó Sándor Körösetetlenről és Kerkes Antal Kecskemétről. Az utóbbi abból a 24 fős alapszervezetből jött, amely különvált a párttitűktől és a Magyar Kommunista Munkáspárt részeként kíván tevékenykedni.

A renthagyónak is nevezhető taggyűlésen a résztvevőknek bemutatkozott Forró Csabáné, akit a párt a megye 16. számú választókerületében indít országgyűlési képviselőjelöltként. Harminchárom éves, három gyermekes munkásszülő, aki lakóhelyén és foglalkozásánál fogva is sok ember gondját,

Székely Gyula

Az elnöki asztalnál Forró Csabáné képviselőjelölt, Balogh Zoltán, titkár társaságában

baját ismeri. Tagja a pártnak. Határozottan meggyőződése, hogy a hatalomból kiszorított munkások és általában a kisemberek érdekeit a parlamentben egyedül a Munkáspárt tudná hitelesen képviselni.

A fiatalasszony biztatást is kapott a kommunisták idősebb nemzedékétől. Szabó Sándor

ezt mondta: „Vértezze fel magát, mert nem lesz könnyű az előttünk álló háromnegyed év!” Torma Lászlóné: „Ötvenhárom éve léptem be a kommunista pártba, azóta is itt vagyok. Bicskulom Ágikát a bátorságáért. Nagy dolog, hogy ki mer állni munkástársai mellett. Abban a korban van, amikor még sok mindent elérhet. Csak sikerüljön...”

Locskai Lajostól, Ács Józseftől és másoktól további hasznos hozzászólás hangzott el. Balogh Zoltán és Koncz Viktor a jelölt melletti kiállást és messzemenő támogatást nevezte a legfontosabbnak. Ehhez megvan az alap az elmúlt

hetekben hozott helyes döntéssel. A Pest megyei elnökség képviseletében Nagy Sándor örömmel vette át azt a 24 szavazólapot, amelyeken Nagy-kőrös és Körösetetlen tagsága egyetért a Magyar Kommunista Munkáspárt név felvételével.

Kohl Antal

Bizony, ez is megtörtént. Hét hónap Bp-al az országgyűlési választások előtt, tizenöt évvel a rendszerváltás után munkáspolitikát hirdetett az első munkásfeszítválon Gyurcsány Ferenc miniszterelnök úr, a budapesti Vasas (!) pályán tartott kampányrendezvényen. Meg is dicsérgette hallgatóságát, ő aztán érte, hogy a munkások felemelkedését a szorgalom és a tudás alapozza meg, mi több átérzi, hogy mi a gondja a munkásnépnek, az pedig végképp csúnya dolog, hogy mára a kisebb járandóságú nyugdíjasoknak a téli időszak egyfajta „túlélési gyakorlat lett”. Kérdezhetnék persze, hogy volt-e ez már másképpen is? Volt, de ez a volt „azelőtt” vagy „régebben” volt, a szocializmusnak nevezett korszak évtizedeiben. Ezért a feltételezések helyett nézzük inkább a tényeket.

Magyarországon évtizedekig nem

HEJ MUNKÁSOK, MUNKÁSOK!...

volt munkanélküliség, lényegében teljes volt a foglalkoztatottság. Alkotmányosan garantált volt a munkához való jog! Ma, a rendszerváltó pártok jóvoltából, a munkanélküliség, a kiszolgáltatottság, a szorongás állapota strukturális és állandó tényező a magyar társadalomban.

A tőkés rendszerváltás előtt a jog eszközei százszor jobban védtek a munkást, az értelmiségit, mint a mai jogi keretek. „Azelőtt” – vagyis a szocializmusban – a munkaügyi bíróságok ítélezési gyakorlata több mint nyolcvan százalékában a dolgozók nyertek a vállalattal kapcsolatos peres ügyekben. A fizikai és szellemi dolgozói védte, elismerte, kitüntette a Kollektív Szerződés és a Törzsgárda

Szabályzat. Emlékezzünk, bizony volt ilyen! Ma nem a munkások, az „alkalmazottak”, hanem az eredeti tőkefelhalmozás jórészt gáncsnélküli lovagjai válnak egyre inkább követendő hősökké.

Az ingyenes, a tanulmányi szabadsággal meg támogatott felnőttoktatás, a vállalati, szövetkezeti üdülés százazreknek biztosította a személyiség fejlődéséhez és a pihenéshez való jogot.

A rendszerváltó pártok, a Fidesztől az MSZP-ig, egyaránt adósak annak tényeszerű bizonyításával, hogy mitől, miért lenne jobb az életminősége a kapitalizmusban a munkásembernek. Bizonyító számsorok helyett az olvasóra bízom annak a kérdésnek eldöntését, hogy mi az

oka annak, hogy a mai Magyarországon 700 ezerrel több a hajadon lány és a nőtlen férfi, mint a rendszerváltás évében, továbbá, hogy százazrek nagyszámúak még a szocializmus hatvanas-nyolcvanas éveiben bevezetett GYES és GYED után járó juttatások képezik sok család megélhetési alapjait. Ma a „munkanélküliség frontján”, a munkás, mivel a tőkét csak önmaga, vagyis a vállalkozás értelme, a profit érdekli, leginkább arra gondol, hogy holnap ő is sorra kerülhet...

A polgári pártok választási ígéret-mögött ott vannak azok a százazrek, akik a fesztiválózás és a sorozatos petárdázás ellenére soha nem fognak

munkát találni, egyszerűen azért, mert nincs, s nem is lesz elegendő munkahely. Az újkapitalizmus szerkezete ugyanis a teljes foglalkoztatottság mellett teljesen működésképtelen lenne. A rendszerváltó pártok utóbbi-éves nagy „felfedezése” a munka, az alkalmazott és a kisnyugdíjas tömegek felé „fordulás”. A politika és pénz mozgatta szavazatszerző „bevetések” új terepei a szórakoztatást nyújtó tömegrendezvények, a virágot osztogató, a jó szagú vacsorás nyugdíjas-találkozók szerte az országban.

A szinte korlátlan anyagi lehetőségekkel kampányoló polgári pártok burjánzó álbaldali frázisai ellenére is eljön az az idő, mikor is a dolgozó emberek felismerik valós érdekeiket és azt, hogy elsősorban rajtuk múlik, hogy jobb legyen a világ és a napi életük.

Nagyvári László

Marxizmus: a filozófia meghaladása

● A marxizmus (mint filozófia, vagy tágabban világnézet) a marxizmust „bírálok”, de inkább tagadókkal való viszonyában több szakaszon esett át. Először légből kapott ostobaságként kezelték, ami cáfolatra sem méltó, majd próbálták cáfolni, eredménytelenül, mivel a marxizmus nem egy világot megváltó, végérvényes filozófia, hanem a valóságot, annak saját törvényszerűségeiben vizsgáló, valódi pozitív tudomány. Így a marxizmus kritikája (nem tagadása) maga is marxizmus lesz, amire a leninizmus a legjobb példa. Újabban a marxizmust tagadók átértékelték a „mintha nem is létezne” filozófiára, mert amiről nem beszélünk, az nincs, ami nincs, arról meg minek beszélni.

A marxizmus nem filozófia a hagyományos értelemben, de örököse az emberiség filozófiai fejlődésének. A filozófia meghaladásának programja tehát a marxizmus gyökere.

Minden filozófia nagy alapkérdése a gondolkodás és a lét, vagy másképpen a szellem és a természet viszonya. Az öntudatra ébredő ember arra a következtetésre jutott, hogy ez a „tudatosult én” a testtől külön „valami”, hiszen a halál után nincs különbség a halott test és a természet más élettelen tárgyai között. De az ember csak a fizikai valóságot érzékeli, abban tevékenykedik, abban él, ezért mihelyt különválasztotta ezt a „valamit”, ha kézzel nincs is fogható, de valóságos kézzel fogható létezésében felfoghatóvá változtatta a maga számára. Mint a valóságban létezőt, néven is nevezhetjük már ezt a „valamit” (lélek, szellem) és a „helyet”, ahol van (túlvilág).

Az alapkérdés, tehát, hogy a szellem az eredendő a természettel szemben vagy fordítva, a filozófusok két táborra osztotta. Akik a szellemből eredeztetik a természetet, idealisták, akik a természetből eredeztetik a szellemet, materialisták.

A másik fontos alapkérdés, hogy van-e kapcsolat gondolkodásunk és a valóságos világ között, azaz a gondolatunk a valóságot tükrözik-e. Erre a kérdésre, ha a tudományt vesszük példának, illetve bizonyítéknak, egyértelmű igen a válasz.

A legtöbb filozófia alapcélkitűzése az abszolút igazság felfedezése, így a filozófia „dogmatikus tételek gyűjteménye volt, amelyet, ha egyszer felfedeztek őket, már csak kívülről be kell magolni”.

● Hegel – akivel „Jezárul a filozófia egyáltalában” – filozófiájában ez az abszolút eszme („ami annyiban abszolút, hogy abszolúte semmit sem tud róla mondani”) a természetben anyagiasul, majd a történelem és a gondolkodás fejlődése folyamán a szellemben visszatér önmagához. Tehát Hegel tisztán idealista, de módszere a dialektika már a materializmus felé kacsint.

Ha azt mondjuk, elértük a célt, legyen az, az „abszolút eszme” vagy más filozófus által „feltalált” vagy inkább kitalált akármilyen, akkor a történelemnek vége, de mégis folytatódnia kell, hiszen az idő nem áll meg. Ez ellentmondás. Ha viszont leteszünk a tökéletes világról való fantáziálásról, az „abszolút igazságot futni hagyjuk, és inkább az elérhető relatív igazságokat vesszük úzóbe”, akkor véget ér a filozófia, és megnyílik az út „a világ valóságos pozitív megismerése fele”. Tehát Marx nem dobta félre Hegelt, hanem módszerét, a dialektikát kiszakította az idealizmus béklyójából. A fejetetejére állított hegeli dialektikát a talpára állította.

„Az a nagy alapgondolat, hogy a világot nem, mint kész dolgok összességét kell felfogni, hanem mint folyamatok összességét, amelyben a látszólag stabil dolgok – akárcsak fejünkben gondolati képmásai, a fogalmak – a létrejövés és elmúlás szakadatlan változásán mennek át, amelyben minden látszólagos véletlenszerű ellenére és minden pillanatnyi visszaesés dacára végül is haladó fejlődés tör utat magának.”

Ha ebből indulunk ki, félredobhatjuk végre a metafizika megfoghatatlan ellentétét: igaz-hamis, jó-rossz, szükségszerű-véletlen, stb. Minden éremnek két oldala van, tartja a mondás is. Ami igaz, később, megváltozott helyzetben hamis le-

het, a véletlenek mögött a szükségszerűség rejtőzhet, és így tovább. Ezt bizonyítja a tudomány új ága is, amely az önszervező vagy nemlineáris rendszerekkel foglalkozik.

Az élő természet a legjobb példa a véletlenek és a szükségszerűség összefonódására, a ragadozó és préda viszonya a jó és rossz viszonylagosságára, és az élő természet a bizonyíték egyáltalában a dialektika, mint a valóságot annak folyamataiban, kölcsönhatásaiban vizsgáló módszer helyességére.

Az emberi társadalom azonban egy lényeges dologban különbözik a természettől. Míg a természetben tudattal nem rendelkező állatok, növények és az élettelen természet viszonyaiból épül fel a fejlődés, ami látszólagos véletlenek által mozgatott belső törvények szerint mozog, addig a társadalomban „emberek cselekszenek, csupa tudattal rendelkező, megfontolással vagy szenvedéllyel cselekvő, meghatározott célokra törő ember; semmi sem történik tudatos szándék, akart cél nélkül”. Kijelenthetjük tehát: az emberek csinálják a történelmet, de sosem az egyes ember akarata, célja érvényesül egészében, hanem az összes egyéni célok „eredőjeként” valósul meg egy közös cél a történelemben, így a társadalom fejlődésének folyamata teljesen „analóg” a természet folyamatával.

● „Tehát azon fordul meg a dolog, hogy felkussassuk a hajtóerőket, amelyek a történelmi cselekvő emberek indítékai mögött állnak.” Ha az egymásnak feszülő célokat vesszük, felfedezhetjük, hogy egy adott társadalom érdekeiben különböző csoportokra, „osztályokra” bomlik.

Ezen osztályok célja leszűkítve a többi osztály fölötti hatalom megszerzése, némely esetben a másik osztály megsemmisítése (itt nem a másik osztály tagjainak fizikai megsemmisítésére kell gondolni). Így a történelem nagy fordulópontjai a különböző társadalmi osztályok hatalomrajutásaiént jelennek meg. Ezek a hatalomváltások, illetve az ezzel járó társadalmi korszakok váltakozásai abban szolgálnak a fejlődést, hogy különféle termelési módok váltják egymást, elavulttá téve a régit, és az új termelési mód érvényre jutásában az ő alapzatán létrejövő osztályt juttatja hatalomra.

Ahogy a kialakuló manufaktúra összeütközésbe került a feudális renddel, úgy ezen új termelési rend kialakuló polgári osztály összetűzésbe került az arisztokráciával. A most kialakult nagyipar, mint termelési mód is „gúzsba kötve” létezik a tőkés rendben, az alapzatán kialakult munkásosztály, pedig kizsákmányolva nyög a tőkésosztály alatt.

Látható tehát, hogy az osztályok harca, ha politikai harc formájában jelenik is meg a valóságban, „végső soron a gazdasági emancipáció körül forog”. Ebből következik, hogy az állam, mihelyt létrejön, önállósítja magát, és az egész társadalmon ülő, attól független hatalomként jelenik meg, valójában alárendelt, „míg a gazdasági vonatkozások birodalma a döntő elem”. Tehát az állam nem egyéb, mint a hatalmon lévő osztály hatalomgyakorlásának egyik, de talán legfontosabb eszköze.

● A munkásosztály tehát az az osztály, amely helyzeténél fogva elkerülhetetlenül az új társadalmi rend hatalmon lévő osztálya lesz. Ezt a társadalmat, ahol az új termelési rend kiteljesedik Marx kommunizmusnak nevezi. „A kommunizmus szemünkben nem állapot, amelyet létre kell hozni, hanem eszmény, amelyhez a valóságnak hozzá kell igazodnia. Mi kommunizmusnak a valóságos mozgalmat nevezzük, amely a mai állapotot megszünteti.”

Így a filozófia meghaladásával a marxizmus eszközzé, fegyveré válik egy olyan társadalomalakító programnak, mely a valóságot annak valós viszonyaiban vizsgálja, és az alapján cselekszik.

„A filozófusok a világot csak különbözőképpen értelmezték; a feladat az, hogy megváltoztassuk.”

Szodrai Ernő

OLVASSA, TERJESSZE, TÁMOGASSA!

A Szabadság Alapítvány
számlaszáma:

OTP 11705008-20441997

**Fiatal vagy? Kommunista?
Van saját véleményed?
Várunk! Jelentkezz!**

www.baloldalifront.hu info@baloldalifront.hu

tel.: 06-30-440-7786

VESSENEK VÉGET PALESZTINA, IRAK ÉS AFGANISZTÁN MEGSZÁLLÁSÁNAK!

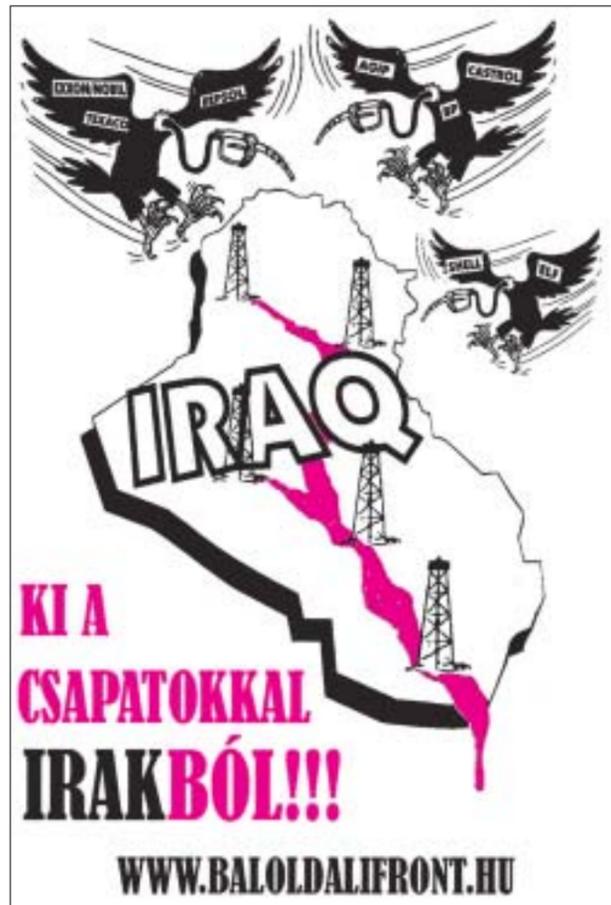
PETÍCIÓ

a palesztin intifáda 5. évfordulója alkalmából, a 2005. szeptember 24-ei, a háború és megszállás elleni akciónapon, az Amerikai Egyesült Államok és Magyarország kormányához!

Mi, a magyarországi politikai, civil és kulturális szervezetek tagjai, valamint békeszerető, antiimperialista, humanus magánemberek, akik résztvevői voltunk a 2005. szeptember 24-ei demonstrációnak, a második palesztin intifáda kitörésének évfordulóján kijelentjük, hogy elítéljük az Egyesült Államok és szövetségeseinek háborúját és megszállását Irak ellen, tiltakozunk a palesztin területeken elkövetett embertelen gyilkosságok és elnyomás ellen.

Ezt a globális imperialista háborút „különleges küldetésük” zászlaja alatt kezdték meg, melynek célja, hogy saját elképzeléseik szerint formálják át a világot, és mindenkit arra kényszerítsenek, hogy új valóságot elfogadjon az amerikanizmust és annak modernista felfogását.

Tiltakozunk Afganisztán majd négy éves megszállása ellen! Tiltakozunk, hogy a magyar kormány támogatja az USA háborúját. Ellenezzük, hogy az amerikai csapatok és szállítmányok ma is bármikor áthaladhatnak Magyarországon. Több mint kétszáz magyar katona állomásozik Afganisztánban, ahol semmilyen nemzetközi kontroll nem ellenőrizi a koalíciós csapatokat. Azonnal vonják ki a csapatainkat Afganisztánból! A jövőben ne küldjenek magyar csapatokat semmilyen célra Irakba!

Nyomatékosítani akarjuk az iraki ellenállás és a palesztin ellenállás közti kapcsolatot, egy olyan kapcsolatot, amely szimbolikusán már a dátum kivételében a dátum kivételében megjelent, hiszen szeptember 25-én kezdődött az intifáda Palesztina cionista megszállása ellen. A kialakult helyzet megváltoztatása érdekében követeljük:

- Azonnal vonják ki az amerikai és szövetséges csapatokat Irakból!

- Szabadságot Iraknak!
- Szabadságot Palesztinának!
- Szabadságot Afganisztánban!

Vessenek véget az iraki, a palesztinai és az afganisztáni megszállásnak!
Ki az imperialista seregekkel és bázisokkal!
Le a megelőző háborúval és az amerikai birodalommal!
Éljen soká az iraki ellenállás!

EGYESEK DEMOKRÁCIÁJA

650 milliót irányoz elő a kormány egy 56-os emlékmű felállításához, amely 2006 darab, különböző méretű oszlopból állna. A műalkotás makettje készen van, de az 56-os szervezeteknek nem tetszik és a pénzt is sokallják. Hozzáteszem jogosan! Melocco Miklós 10 millióból elkészítené. Gyurcsánynak és köreinek gigantomániája nem ismer határokat. Közben emberek százezrei egyik napról a másikra élnek kemény munkából, esetleg munka nélkül, a kormány saját maga mulattatására százmilliókat költ holmi oszloperdőre, ráadásul a mi adónkból. Gondolom nem saját pénzből építi minden magyarok főmuftija a teljesen felesleges és ízléstelen műal-

kotást, ennyi pénzből talán jobb lenne lakásokat teremteni vagy kórházakat felújítani. Akkor is jobb lenne, ha a műalkotás sokak tetszését elnyerné, mert éhes gyomorral, kikapcsolt villannyal ki az, akit lázba hoz egy betondzsungel? Persze, a más pénzt könnyű elszórni, a hülye prolit ide-oda lehet dobálni. Van elég belőlünk!

A Nyugat-Európába emigrált, szabadságharcosoknak nevezett egykori magyar átlampolgárok ötlete vetekszik kormányuk örültségével. Azt találták ki, hogy a Szabadság téri szovjet emlékmű helyére állítsanak 56-os emlékművet. Nyugaton nem illik emlékműveket döntögetni, úgy látszik ezek az emberek sehol a világon nem tudják le-

vetkezni barbár szokásaikat és a Magyarországon élő emberek sorsa sem érdekli őket, csak saját öntömjénezésük. De jó lenne tiszta vizet önteni a zavaros, zagyvalékos történelmi pohárba, mert addig nem lesz sem igazság, sem magyar újjászületés.

A kormánynak azt üzennem: ne költse felelőtlenül az általunk megtermelt javakat, a nyugati kalandmagyaroknak pedig azt: El a kezekkel a szovjet emlékműtől!

Nem nehéz más megoldást találni annak, aki nem eszik, hanem embernek tekint a magyar nép tagjait. Az én pénzből ne építsenek történelmi cirkuszt!

Fogarasi Zsuzsanna

NYÍLT LEVÉL

az Állami Privatizációs és Vagyonkezelő Rt. vezérigazgatójának

Tisztelt Vezérigazgató Úr!

A Budapest Airport Rt. színes nyomású szórólapon arról tájékoztatta – megértésüket és türelmüket kérve – a XVII. kerületi lakosokat, hogy új gyors leguruló utat építtessenek. Mint kerületi lakosnak ezzel kapcsolatosan véleményem a következő:

A drága szórólapon tájékoztatása és indokolása nem nyugtat meg, ellenkezőleg felháborít. Felháborít sokakkal együtt egyrészt az, hogy a jól jövedelmező Budapest Airportot privatizálják, külföldi tőkés kezelésébe, működésébe adják. Ezzel tovább csontkítják az országot, a nemzeti (állami) tulajdont. Megfosztják a társadalmat attól a jövedelemtől, amelyet a cég jelenleg és a jövőben termel. Másrészt, különösen felháborít, hogy közpénzen a repülőteret modernizálják is, hogy a leendő külföldi tőkés a jelenleginél több profitot zsebelhessen be. Mi, kerületi lakosok pedig az ilyen üzletek miatt, „cserébe” ingatlan-értékesítést – a növekvő légi forgalom következtében –, nagyobb zaj- és lényesszenyezést, veszélyeztetést kell, hogy elszenvedjünk, ellentétben nélkül.

Azt állítják, hogy az airport fejlesztésére nincs pénz? De új leguruló út építésére van? Van pénz, sok pénz autópályák építésére is. Csak az egyet-

len és hasznát hajtó Budapest Airport fejlesztésére nincs? Ne nézzék naivnak népünket. Pénz mindig van arra, amelyet egy ország vezetése fontosnak tart. Önök és a kormány a tőkés globalizációt fontosabbnak tartja, mint a nemzeti vagyon szóban forgó darabjának a megőrzését, de nincs bátorságuk ezt kimondani, ezért hát a szokásos pénzhiányra hivatkoznak. Nem vigasztal bennünket, hogy a cég eladása és fejlesztése folytán majd nagyobb lesz a turistaforgalom, meg hogy nem Prágában, Pozsonyban vagy Zágrábban, hanem Budapesten lesz Közép-Európa legnagyobb légikikötője.

15 éves szomorú tapasztalatom, hogy minden privatizálással népiünk szegényebb, kiszolgáltatottabb, a multinacionális tőke pedig gazdagabb lett. Tudom, hogy Önök és feletteseik az ilyen véleményeket újabb populizmusnak minősítve igyekeznek lesöpörni. Én pedig baloldali hazafiként nemzetellenesnek tartom azt, ami 15 év óta a nemzeti vagyon totális kiürítésébe, elherdálása terén történt, illetve ma is folyik.

Ha kell építsenek új gyors leguruló utat, de akkor ne privatizálják a Budapest Airportot.

N. N.

XVII. kerületi lakos

Oktatgatunk

„A roma többségű iskolákban általában idős, 50-60 éves pedagógusok tanítanak, akik az új kihívásokat már nehezen tudják követni.” A két héttel ezelőtti lapszám egyik cikkéből idéztem, amelyik a romák oktatásával foglalkozott. Felháborított ez a megállapítás, mert a dolog nem ilyen egyszerű. Azért nem, mert a fiatalok nem is vállalnak ilyen helyeken munkát, még a diplomás romák sem, amit a cikk is megállapít.

Tovább megyek. Gyakran a gazdag vagy diplomás romák jobban elzárkóznak a szegény romáktól, mint a nem romák. Ezt máshol más is megállapította, de saját tapasztalatom is.

A nyugdíjas korhoz közeli pedagógusok java része a porosz nevelési elveket tartja célravezetőnek, melybe még belefért időnként egy makarencói nyakleves is. Ebből vannak az-

tán a világraszóló médiatémák. Valószínű, hogy nem fűjnek úgy fel a dolgot, ha tudják és átérzik, hogy mennyire gerjeszti ez a feszültséget társadalmunkban a cigányellenesség irányába.

Kérem, gondolkozzanak el azon, hogy milyen nehéz lehet a gyerekeket motiváció, követelményátaszás és fegyelmelő eszközök nélkül tanítani.

Új kihívásokat említ az idézet. Szerintem új kihívások nincsenek, csak halva született alternatív pedagógiai módszerek. Sok egyéb szemét mellett ezt is átvettük Amerikától. Az eredmény lassan kirajzolódik. Egy analfabéta is képes eredményesen vizsgázni, ha jó helyre teszi a keresztet. Nevetéses dolognak tartom a játszva tanulást meg átkeresztelni az iskolát tanodának stb. A tudás váranak bevétele nehéz, sok-

szor kínkeserves munka, és megfelelő szorgalom vagy időnként kényszer nélkül nem megy.

A pénz nem minden, csak ezen lovagolni nagy hiba. Rengegeteg pénzt beleölték már a felzárkóztatásba, és szinte ellenkező irányba hatott a dolog.

A hiba a követelményrendszerben keresendő, és ez nem egyedül a romákat érintő kérdés.

Az aprófalvak nem cigány lakossága csökken, öregszik.

Amikor még tanítottam, a szemem előtt játszódtott le, hogy hogyan lett körzeti iskolánkból cigányiskola. A csökkenő számú nem cigány gyerekeket – a jelentős többletkiadás ellenére – átírták más iskolába. A szabad iskolaválasztás korlátozásával ez ellen lehet tenni. A társadalmat nem lehet leváltani.

Szadváry Gyula

Egy hajléktalan monológja

Az utóbbi másfél évtizedben új társadalmi jogállás intézményesülésének vagyunk tanúi. Neve: hajléktalanság.

A hajléktalanok 1990-ben még csak húsz-huszonezren voltak. A számuk – KSH-adatok szerint – ma meghaladja a százezeret. Ha a szám helytálló, a tíz százaléknál dús gazdag országában minden századik magyar állampolgár hajléktalan.

Az embert lehangozza a látványuk. Hiszen döntő többségük önhibáján kívül került ilyen szánalmas helyzetbe.

Lakásom ablakából reggelentek kitekintvén látom, miként „vallatják” – olykor egymást követő hullámban – a szemeteskonténereket jobb sorsra érdemesült emberek, ágrólszakadtan, számandóan, egykedvűen. Némi hezitálás után egyiküket megszólítottam: elmondaná-e, mivel hívta ki maga ellen a sorsot, hogy guberrálásra kényszerült?

– Egy százasért elmondom magának – válaszolta egykedvűen.

– Itt a pénz és mondja – álltam rá az alkura.

– Ez a jólétben dúskálók által hangzatosan dicsőített rendszer tehet róla. Megszűnt a munkahelyem, dologtalanul pedig fölöslegessé váltam a családban, tétlenkedve „rákap-

tam” az itálra, s ide jutottam. Önként vállaltam a sorsomat, nem akartam a családom terhére lenni.

– A szocialista rendszerben, ha tetszett, ha nem, dolgoznom kellett, s persze volt is munka-lehetőség. Most pedig, ha akar-nék sem kapnék munkát. Valamiből azonban élnem kell, hát kényszerűségből ezt az elfoglaltságot választottam magamnak.

– Nehogy azt gondolja, hogy csak a magamfélek kukázna. Mások közül is ráfanyalodnak erre. De eszembe sem jut panaszkodni. Hiszen láthatja, olyan szabadon élek, akár az isten madarai. Ott hajtom álomra a fejem, ahol rám esteledik „csillagos sátorban” alszom, kőtéri padokon, esetleg a ligeti bokrok alján húzom meg magam. Csak telente nehezül meg számomra nemiképp az élet. Ilyenkor besorolok a leveses várakozók sorába valamelyik ingyenkonyha előtt. Ha pedig kitessékelnek a várótermekből és a lépcsőházakból, hajléktalanszállásra menekülök a hideg elől. Tudja, nekem már csak a becsületem számít. Az önértzet, a szemérmesség és a szegényen nem létezik számomra. Igényem csak napi néhány darabka kenyér megszerzéséig terjed. Nem vágyom többre. Jól

érezem magamat a bőrömben, gondtalanul telnek a napjaim.

– Látom az arcán, hogy furcsának találja a mondókámat. Holott a dolog egyszerű. Nincsenek kötelezettségeim. Nem kell adóbevállalt készítenem. Nincs vagyonom, üzleti vállalkozásom, adózandó nyereségem. Nem gyötör a fűtési díj hiánya; a benzin árának szüntelen emelkedése sem érdekel. Nem lesem szorongva a pénzes postást, hozza-e vagy sem a havi járandóságomat. A villany- és gázzsámla érkezésétől sem kell tartanom, a közös költség fizetése sem okoz számomra gondot. A szavazásnál sem szoktak számolni a magamfélekkel. Ami nem baj, hiszen a szavazásra invitáló értesítést – cím híján – úgysem tudták volna számunkra kikézbécsíteni. Ellenben lehet sokat beszélni, szónokolni rólunk, cselekedni, még inkább „álcslekedni” az érdeklünkben.

– Remélem, az elmondottakból sikerült megismerni a sorsomat.

Igen, sikerült; s egyben még inkább rádöbbenem, hogy a hajléktalanok sorstragédiáján intézményesen szükségeltetne mielőbb enyhíteni, ami a kapitalista társadalmi rendszerben sajnos többnyire vágyálom marad.

Dr. Südi Bertalan

Gyógynövények a házikertben

A nagy múltra visszatekintő és országhatárokat sem ismerő természetgyógyászatban mindinkább népszerűvé válik a csipkebogyó, a bodza, a galagonya és újabbban a josta vagy magyar nevén a ribizseköszméte rendszeres, illetőleg időszakos alkalmazása egészségünk megővése és immunrendszerünk karbantartása érdekében. Termesztűk szakmai felkészülést nem igénylő, minimális termőhelyi igény biztosítása révén is biztonságosnak mondható, ezért minden házikertbe javasolható. Telepítésük ősszel aktuális, a házikert olyan szögletébe, ahol a növényvédőszer sem érhetik el, vagyis a rendszeres növényvédelmet igénylő növényzettől legalább 10-12 méteres távolságra. Vegyszeres növényvédelmet ugyanis nem igényelnek.

A csipkebogyófajták választéka eléggé bőséges. A Kertgazdaság című folyóirat 2005 júliusi számában a Budapesti Corvinus Egyetem illetékes tanszékei által lefolytatott vizsgálatok megállapításai szerint házikerti termesztésre javasolható a Szlovákiából származó, nagy C-vitamin tartalmú, kedvező bokriformájú *R. x vevickae klást* nevű fajta, amelynek behozatalát, illetve beszerzését ma már nem nehéz megszervezni. Forgalmazott hazai fajtáról nincs információ. Jobb híján a nagyobb bogójú, kevés magvú és sokat termő vadrózsák sarjait célszerű a házikertben elültetni ősszel, mert korán fakadnak. A csipkebogyó farmakológiai hatása ismert: fontos C-vitamin-forrás és flavonoidokban is gazdag. A bogó húsrészében a C-vitamin-tartalom 0,5–1,2 százalék közötti, a begyűjtés időpontjától és a feldolgozás módjától függően, szemben a fekete ribizli C-vitamin-tartalmával, amely 0,13–0,25 százalék között váltakozik. A csipkebogyó tartalmaz még egyéb, vízben oldódó vitaminokat is, mint például a B-vitaminok és a P-vitamin, továbbá szénhidrátokat, illóolajat, pektint és szerves savakat is. A másik ajánlott növény a bodzafa, a fekete bodza (*Sambucus nigra*), amelynek virágját, valamint leveleit és termését is gyűjtik. Farmakológiai hatásuk: a virág izzasztó, vizelethajtó, a termése gyenge hashajtó. A virágból készült bodzatea hidegen is jó, szörpöt is készítenek belőle, amelyet üdítőként fogyasztanak. A friss termésből készített levár meghűléskor erősítésként és izvasztóként is jól bevált. Enyhe hashajtó hatását egyenként célszerű megállapítani,

ugyanúgy, mint a fogyasztandó mennyiséget és a fogyasztás időpontját is. Összel kell elültetni a galagonyacserjét is, a természetes lombhullás után. A népi gyógyászatban az egybibés és a cseregalagonya virágzás kezdetén gyűjtött virágos, leveles hajtásvegeit, valamint a teljes érés előtt gyűjtött termését alkalmazzák. Az erdőszéleken található galagonyafák zömében a két csoporthoz tartoznak. A fekete galagonya és az őtibécs galagonya nem alkalmasok. A farmakológiai hatás tekintetében kitüntetett helyet foglal el a virágos hajtásvege, amely mintegy hat-szor hatásosabb, mint a termés gyógyhatása. Szívelégtelenség, koronária és szívizom-elégtelenség enyhébb formáiban, továbbá időskori – még szívglükozidokkal nem kezelt – szívgyengeség, organikus ok nélküli szívritmuszavar megszüntetése (pontos diagnózis szükséges). Ellenjavallatok, mellékhatások, kölcsönhatások nincsenek. A népi gyógyászatban magas vérnyomás kezelésére is alkalmazzák teáját. Különösen idős embereknek javítja a szívizom munkabírását, a szívkoszorúereket átjárhatóságát, mérsékelt csökkenti a vérnyomást, enyhe szívnyugtató hatással bír. (Számos fitogyógyász alapanyaga.) A termésből kiváló szörp és levár is készíthető, például almával, körtével stb. vegyesen. Ezek rendszeres fogyasztása révén a szív- és az érrendszer karbantartása is biztosítható. A szervezet optimális működéséhez szükséges vitaminokat pedig a ma még kevesek által ismert josta, vagy magyarul a ribizseköszméte termésének fogyasztása révén biztosíthatjuk. Házikerti termesztésre a Josta néven forgalmazott fajtát javaslom, amely a fekete ribizske szülőhöz áll közelebb. Betegségei nincsenek, rovarkártevők közül is csupán csak a levéltetvek keresik meg a fiatal hajtásvegeket, s ezeket akár kézzel is összenyomhatjuk, avagy slaggal leverethetjük. Igazi bionövény. Bő termésre képes, ezért 3-4 bokor, avagy fáska az egész évi vitaminforrást biztosíthatja szörpként és a visszamaradó gyümölcsbőröket vegyes ízként más gyümölcsökkel keverve, vegyesen. A josta örökölte a fekete ribizske és a köszméte jó tulajdonságait is, azaz magas vitamintartalma, tüskementes ágai és ellenálló képessége a betegségekkel és a kártevőkkel szemben áldásosnak tekinthető minden kiskerttulajdonos számára. Tavasszal korán fakad, ezért csakis az őszi telepítése javasolható.

(Folytatjuk)
Cs. Nagy László

Hirdessen A Szabadság hetilapban!

Többszöri megjelentetésnél kedvezményt adunk.

Várjuk megrendeléseiket!

Részletes információ: Huszár Zsófia
Telefon: 313-5420

MEGRENDELŐ

Kérem küldjenek az alábbi címre
1 példány A Szabadság bemutatósámot!*

Megrendelem A Szabadság példányát**

- havi előfizetéssel (460 Ft/hó)
- negyedévi előfizetéssel (1380 Ft/negyedév)
- féléves előfizetéssel (2760 Ft/félév)
- éves előfizetéssel (5520 Ft/év)

Név:

Cím:

* A bemutatósám megküldését a Progressio Kiadótól kérje (1082 Budapest, Baross u. 61.)!

** Az előfizetéses megrendelést a Hírlapkézbesítőnél, a Magyar Posta hírlap-ügyfélszolgálati irodáin, vidéken a postahivatalokban lehet leadni. Kettő vagy több példány azonos címre történő postázását a Progressio Kiadó is vállalja.

A holokauszt Magyarországon

E nemrég (2005-ben) megjelent, 740 oldalas könyv A holokauszt Magyarországon – 60 év után – európai perspektívában címmel, a Magyar Tudományos Akadémia épületében, 2004. április 16–18-án megrendezett nemzetközi tudományos konferencián elhangzott előadások alapján készült, miután a magyar holokauszt 60. évfordulója alkalmából 2004. április 15-én megnyílt a Holokauszt Dokumentáció Központ és Emlékgyűjtemény.

E kötet kettős jelentőségű: egyfelől a magyarországi Soah, a magyar tragédia sajátossága alapján vonja meg az egész Európára (akár az egész világra) vonatkozó következtetéseket; másfelől e vaskos kötet a Magyar Posta Rt. jóvoltából minden magyar iskolába eljutott, s így lehetővé vált, hogy minden hazai alap-, közép- és felsőfokú szinten tanuló fiatal – tanárai és saját szándéka szerint – alaposan megismerje e nemzeti tragédia elméleti gyökereit, az 1920-as, kirekesztő numerus clausustól a későbbi jog- és vagyonszétosztó, majd az élettől is megfosztó törvényekig, az iszonyú „végleges megoldásig”, az Endlősigig.

A konferencia fő célja az volt, hogy a hazai és a nemzetközi szakma tapasztalt kutatói, illetve fiatal szakemberei együtt gondolkozzanak a magyar holokausztról és nemzetközi kontextusairól, „összefüggéseiről” – írja bevezetőjében e kötet főszerkesztője, Molnár Judit professzor asszony.

E magas könyv gazdag és sokrétű, íme, legalább néhány az előadások címe közül: „Az antijudaizmustól az antiszemitizmushoz”; az „Eltérő és közös sors”-ig; a „Jászi Oszkár és a zsidókérdés”; „A keresztény pártok és a zsidókérdés 1938–1944.”; „A gyilkosság retorikája: náci kommunikáció és zsidó recepciója a holokauszt előtt és alatt”;

„Az antiszemitizmus funkciója Prohászka Ottokár és Bangha Béla társadalom- és egyházképeben”; „A zsidó ellenállás Lengyelország keleti területein 1939–1941 között”; „A magyar zsidók mentése Magyarországon és Ausztriában”; „A nem diplomata-tikus diplomaták – Budapest, 1944”; „A holokauszt Romániában és Észak-Erdélyben”; „Cigányok és zsidók: náci népiertások összehasonlítása”; „A homoszexuálisok náci üldözése a megszállt országokban”; „Csatládregények és anti-csatládregények a magyar holokauszt-irodalomban”; „Az identitás kérdése Kertész Imre regényében és vallomásaiban”. „A hallgatás és a várakozás”; „Holokauszt-oktatás és emlékezés”.

„A nemzetek rendszerint hőseikre, diadalaira, küzdelmeikre és mártírjaira emlékeznek szívesen, de nagy büntetésekre bizonyosan nem” – idézik sokszor James Young megállapítását. Ám a hetvenes évek óta a nyugati világban egyre-másra nyílnak a holokauszt múzeumok és emlékhelyek, filmek és irodalmi alkotások száza foglalkoznak a témával, oktatási programok tucatjait dolgozták ki, és a holokauszttal kapcsolatos tudatosság szintje jóval nagyobb, mint közvetlenül a háború után volt. A holokauszt a nyugati kollektív emlékeztető részévé vált, áldozatok, elkövetők és belátók leszármazottai egyaránt őrzik emlékét. Ideje, hogy végre hazánkban is bekerüljön a holokauszt a hivatalos megemlékezések és az oktatás révén a kollektív emlékeztetőbe. Reméljük, hogy e rendkívül tanulságos könyv iskolai feldolgozása – felkészült, jóindulatú tanárok vezetésével – termékeny talajra hull valamennyi magyar fiatal lelkében.

(Balassi Kiadó, Budapest 2005. 740 oldal)

Frideczky Frigyes

Nagyobb megbecsülést szeretnének az ápolók

(Folytatás a 3. oldalról)

Békési Erika Gyulán az egészségügyi szakiskolán végzett, utána 1992-ben Szegedre költözött, s azóta az Állomás utcai nővérszállóban lakik.

– Miért Szegedre választotta, s hol helyezkedett el?

– Elsősorban a továbbtanulási lehetőségek miatt döntöttem Szegedre való költözésem mellett, ahol a bőrklinikán általános ápolóként és asszisztensként dolgoztam, majd 1994-ben a belgyógyászati intenzív osztályra kerültem, s ott hét évig végeztem a feladataimat. Közben leérettségiztem, aztán felnőtt szakápolói képzést kaptam, vagyis a felnőtt betegek szakirányú ápolására specializálódtam. Az Egészségügyi Főiskolai Kar diplomás ápolói szakán 2001-ben végeztem.

– Mint diplomás ápolónak milyen munkahelyet ajánlottak fel?

– A sebészeti klinika általános sebészeti intenzív osztályán reggel 7-től este 7-ig dolgozom, majd kapok egy szabadnapot, s utána fordul, este 7-től, reggel 7-ig. A nővéreket erkölcsileg, anyagilag nem becsülik meg kellőképpen. A diplomámmal tízezerrel keresek többet, mint egy általános ápoló. Havonta nettó 110 ezer forintot fizetnek, s ebben benne van a hétvégi, ünnepnapi munka is. A rendszeres tizenkétórásos utáni szabadnap nem elég a regenerálódáshoz, hogy kipihenjem magamat.

– Mit szeretne elérni?

– A nővérszállón jó helyem van, szeretek itt lenni. Nem megyek albréletbe, mert így jobban tudok spórolni lakásra. Ebből kiderül a célom, hogy Szegeden telepedjek le végleg.

Pécsy Éva a Bács-Kiskun megyei Dunsók községben született, s 1996-ban Baján kapott érettségi bizonyítványt.

– Mikor s hogyan került Szegedre?

– A faluban sokszor felkeresett bennünket egy ismerős orvosnő, aki megemlégett, hogy a gimnázium után segít szegedi elhelyezkedésemben. Tizenegy évvel ezelőtt így kerültem a sebészeti klinika intenzív osztályára segédnővének. Tehát érettségivel, de laikusként kezdtem el dolgozni. Munka mellett elvégeztem az általános ápolói szakot, s asszisztensi képzést kaptam. Ezután felnőtt szakápolói szakra jártam, s befejezve 2004-ben intenzív szakápoló lettem. Az egészségügyi főiskolát is szeretném elvégezni.

– Hol dolgozik és milyen a szállása?

– Most is az általános sebészeti intenzív osztályon dolgozom. Szeretek a betegekkel foglalkozni, ha kapok tőlük egy kedves szót, az nagyon sokat jelent. Örömmel végzem a munkámat. Miután Szegedre kerültem, öt évig a Leány-szállás közben laktam, aztán átmentem az Állomás utcába, mert az ottani szállás közelebb van a klinikához. Kétágyas szobában lakom, jól kijövének a társammal. Minden lehetőség megvan, mosni, vasalni, főzni is lehet. A klinikán sajnos nincs étkezési lehetőségünk, vinni kell az ebédet, vagy ha kevés betegn van, akkor átszaladhatunk az ételbarba. A klinikán adhatnának ebédet, ki is fizetnék, de ez nincs megszervezve. A szállón maradok, amíg meg nem találom a páromat, akivel családot alapítanánk. De a magánéletre szinte semmi idő sincs, a tizenkét órás munka után pihenünk, s nincs kedvünk, se energiánk elmenni szórakozóhelyekre.

Tarnai

Az energia a hatalom eszköze

Salca János feltaláló a közelmúltban vette fel a kapcsolatot a Munkáspárt Kerezi László elnökségi tag által vezetett környezetvédelmi munkacsoporttal. Interjúnkban az indíttatásáról faggattuk.

– Amivel az embereket guzsba lehet kötni, a kizsákmányolás alapja az energia – mondja Salca János, egy feltaláló a környezeti védelemért, a könynyebb, jobb életért. – S ennyiben az energia politikai kérdés. Hiszen megjelenik a kenyérbén, a cukorban, a tejben, a napi fogyasztási cikkekben, a szállításban, mondhatni: árképző szerepe van. Az áron keresztül kézben tarthatók a tömegek, nem véletlen, hogy világcégek birtokolják az energiát!

Pedig időről időre ismétlődnek az előrejelzések: kimerül a Föld hagyományos tartaléka, elfogy az olaj, amiként elfogyott (vagy fogyóban) a szén, elfogy a gáz! S mi lesz helyette? – hangzik a kétségbeesett kérdés. A válasz: az úgynevezett fosszilis (széndioxid-kibocsátású) helyébe lép(ne) a megújuló energia! A szél, a víz, a geológikus erőforrás, illetve az áttelelesen az elektromosság. Nem véletlenül írta Lenin – annak idején, hogy: a kommunizmus = szovjethatalom + elektrifikáció!

Vagyis: az energia (a vezetékiesen központosított irányítható), a mindenféle hatalom eszköze, de mondhatnánk: akié az energia, azé a hatalom!

– Mi hozza Salca Jánost a Munkáspárthoz?

– Nos, éppen az előbbieket. Találmányaim, s közülük az egyik legjelentősebb, olyan eszközökből állnak, amelyek erőforrás gyanánt szolgálnak, s egyben környezetkímélőek. Mindig szerettem a rendet, a tisztaságot. Szü-

leim is tisztaságra neveltek, vigyázok a környezetemre. Elkésérik, hogy piszkos a főváros. Mondják, tőlünk magyaroktól. És látok külföldit, eldobja az utcán az üres cigarettadobozt.

Pedig valahol itt kezdődik a környezet féltése. Az ártalom keresztül halad a határokon! Riasztó hírek: tíz-tizenöt évvel kevesebbet él a városlakó. A műanyag, a fólia, a flakon évszázadokig sem bomlik el! Az üvegházhatás, a természeti katasztrófák napjainkra „megértek”. Aztán a kyotói egyezményt még sem írja alá a legnagyobb ipari hatalom! Légszennyezés, talaj- és vízszennyezés, érdek és ellenérdek, a környezet pusztítása. Az oxigénzónák iratása, algák a tengerben, esőerdők mennek veszendőbe, – fogy az oxigén!

– Nem lehet büntetlenül megbontani a természet rendjét. Egyik találmányom a folyóvíz hasznosítását szolgálja. Károsítás nélkül nyújt energiát! Szivattyú emeli ki a vizet, és generátor adja az áramot. Ha van egy tanya, 5 kilowattnyi energiával már biztosíthatja a függetlenségét! Ez fedezheti a szükségletét!

A találmány pedig elektrolízis útján bontja a vizet, a H₂O-t, felszabadul valamennyi oxigén, a hidrogén pedig újabb energiaforrás. Ma még iparilag 1 liter benzinnel megfelelő mennyiség 1500 forintért állítható elő... Igaz, a benzínár már ehhez közelít! De iparágak, világmérterű cégek, gyártelepek, tőzsde, s minden, mi mozog, a szénhidrogénre települt... Nem beszélve az

olyan „multinacionális” birodalmakról, amelyek az olajlelőhelyeket tartják kézben! Akié az energia, azé a hatalom – az iraki példa is bizonyító erejű!

Salca János és társai pedig vívják szemlalom harcukat, az emberiség pedig kívár, kiszolgáltatót idegen érdeknek. Szakszerű idegen hatalmaknak.

– Milyenek ma az újító munka társadalmi feltételei?

– Szégyen, hogy a Magyar Tudományos Akadémia úgy kalapolja össze a pénzt a megfelelő működéshez. A feltalálók egyesületében Vedres János elnök szponzorok után futkos. Valamikor volt nálunk újító-feltaláló mozgalom, a valóságos gazdasági-műszaki célokra, a gyakorlati élet megoldásait jelentette.

Mára elkülönül minden érdek, csak éppen az embereket nem tekinti senki. A környezet, a Föld jövője – amit unokáinktól kaptunk kölcsön –, meglehetősen bizonytalan. Még a „zöldek” mozgalma sem eredményez igazi megoldást, szavukat, akaratukat még kormányzáson belül sem képesek érvényesíteni!

Olybá tűnik: a környezetvédelmi találmányok sem találnak megrendelőre, mert a pénz érdeke más! Nem képes társadalmakat szolgálni, a profit termelése előbbreváló.

S hogy az emberiséggel mi lesz? Az aligha érdekel valakit. Legfeljebb „egy újabb” nemzetközi tanácskozást tartanak jól fizetett politikusok –, s aztán tovább fogy az oxigén, gyűlik a műanyag a szeméttárolókban és emelkedik a rákos betegek száma.

De a profit halmozódik!

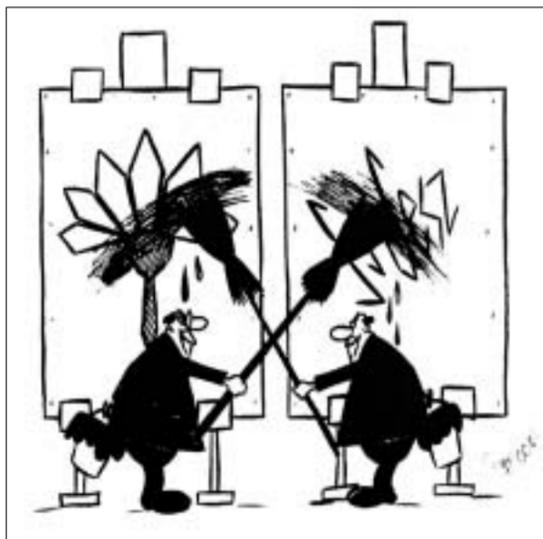
Mártonfy

ANZIKSZ nem csak turistáknak

rajta díszelgő grafittimocslók kevésbé, de nem demonstrálja eléggé az utókor tisztelétét a Széchenyi-kártya, és Széchenyi-terv? És egyébként is, mi ez a kis irka-firka ahhoz képest, amit a Margit hídon, az aluljárójában és magán a Margitszigeten lehet látni? Semmi! Menjünk végig a városon, és megdöbbenve látjuk a házfalakat, kapukat, kirakatokat, villamosmegállókat, és magukat a közlekedési eszközöket elborító firkálmányhalmazt, ami láthatóan senkit sem zavar. Sőt, a MÁV egyenesen felkínálta egyik-másik kocsiját az éjszakai „népművészeknek”: „Lám mire megyünk mi ketten!” – felcímmel. Az eredményben aztán naponta gyönyörködhet a kedves utas akár akarja, akár nem. S ha e „freskók” kényszerű élvezetében már eléggé kifáradunk, frissítően hat majd ránk az egykor árukkal és vásárlókkal teli boltok kirakatait és redőnyeit ellepő plakátok vegyes minőségű halmaza, amely most a belül lévő ürességet van hivatva leplezni. Mivel pedig manapság nem

számít ritka eseménynek az üzletbezáras, az ilyen helyiségek száma egyre gyarapodik. A felsoroltak tudatában (ami csak a jéghegy csúcsának a hegye), esetleg valóban hasznosabb messziről fotóztatni magunkat. Ám elképzelhető, hogy már ez sem segít. Ez a fránya külföld tényleg tudhat valamit, amit jelek szerint saját (egykori, jelenlegi) kormányzatunk és honatyáink (anyáink) nem... Legalábbis ezt tanúsítja egy idegen nyelvű prospektus, amely egyebek mellett felhívja a figyelmet arra az apró tényre, hogy a Margit híd meglehetősen roskadozóban van. És tényleg! Közlekedés szempontjából a híd fémszerkezetét, szemünk elé tárul a korrózió évek óta tartó munkájának következménye, néhol már egészen riasztó módon... Pedig nem is olyan rég, ezt a hidat felújították. Azt, hogy hogyan és valójában milyen mértékben, nem is érdemes firtatni, mert a tény magáért beszél. S ezen még a Híradóban bemutatott hídmossási akció sem változtat sokat. Persze, ha közben netán mégis bekövetkezne az, amire a turisztikai prospektus figyelmezteti a mi kis Kánaánunkba érkezőt, ne essünk kétségbe! Marakodó pártjaink valamelyike még kiölti, hogy e helyett a rossz régi helyett majd építenek egy új másikat. Természetesen majd egy külföldi befektető révén, amely majd saját feltételei és ízlése szerint építi meg a nevezete új műtárgyat, amelyről majd elmondják, mennyire nagyszerű, és európai meg magyar! Persze, hogy mennyire illik majd bele a város képébe, nem tudhatjuk. Egyébként is, az itt felvázolt kép csak a (nem minden alap nélkül megalkotott) fantázia terméke, mint ahogy a rendszerváltást követően felépített nagyszerű meg európai épület-monstrumok nagy része is az. Persze, kiegészítve a már korábban idézett kishonti mottóval, miszerint csak nagyon-nagyon messziről szabad nézni azokat. Mert ha egyébként közelről tekintünk rájuk... De ez már egész más (képek) lapra, – akarom mondani, anzikszra tartozik...

R. G.

A Központi Bizottság ülése

A Munkáspárt Központi Bizottsága a soros ülését 2005. október 1-jén, szombaton 10.00 órai kezdettel tartja

JAVASOLT NAPIREND:

A párt helyzete, a párt-szavazás elsődleges politikai tapasztalatai.

Előadó: Thürmer Gyula

A választási munka helyzete és feladatai.

Előadó: Vajda János

A tanácskozás helyszíne: a Munkáspárt országos központja (1082 Budapest, Baross u. 61.), III. emeleti 302. kistanács-terem.

Munkás! Dolgozó!

Csak az a miénk, amit kiharcolunk magunknak!

- ▶ Munkát mindenkinek!
- ▶ Új munkatörvénykönyvet!
- ▶ Nagy adót a gazdagoknak, kis adót a szegényeknek!
- ▶ A fiataloknak első munkahelyet, első lakást!
- ▶ Védjük meg a 45 évnél idősebb dolgozókat az elbocsátástól!
- ▶ Csökkentsék a nyugdíjkorhatárt 55 évre a nőknél, 60 évre a férfiaknál!
- ▶ Védelmet a parasztnak, a magyar kistermelőknél!
- ▶ Kevesebb parlamenti képviselőt, kevesebb fizetéssel!

Harcoljunk közösen céljainkért!

A Munkáspárt a Te pártod!

A Progressio Kiadónál még jelentős példányszámban állnak rendelkezésre azok a rölapok, amelyekből már eddig is sok pártszervezet készített ilyen jellegű (valóság méretében 15 x 35 cm-es) kislakátot. A mostani, őszi hetekben ez különösen hasznos eszköz lehet arra, hogy nyilvánosan terjesszük a Munkáspárt legfontosabb követeléseit, hogy cselekedtessük a munkára kész tagjainkat. A kislakátok készítésével kapcsolatban keressék Szigeti Endréné, Marikát, illetve Fodor Pál elvtársat (telefon: 334-1509/23-as mellék).

Lapunkat rendszeresen szemlézi Magyarország legnagyobb médiafigyelője az

»OBSERVER« 1084 Budapest, Auróra u. 11.
Tel.: 303-4738, Fax: 303-4744
E-mail: marketing@observer.hu
http://www.observer.hu

Ahol az ember a fő érték

LÁTOGATÁS KUBÁBAN

Thürmer Gyula, a Munkáspárt elnöke szeptember végén a Kubai Kommunista Párt Központi Bizottságának meghívására rövid látogatást tett Kubában. Megbeszélést folytatott Fernando Ramirez de Estenez Barcelával, a Kubai KP Központi Bizottságának tagjával, a párt külügyi vezetőjével, Eumelio Caballero Rodriguezzel, a párt külügyi vezetőjével, továbbá a Kubai KP, a Kubai KISZ, a kubai kormány több magas rangú képviselőjével.

Thürmer Gyula tájékoztatást adott a Munkáspárt helyzetéről, a választási felkészülésről, a névváltoztatással kapcsolatos pártszavazásról. A kubai fél képviselői hangsúlyozták, hogy a Kubai KP vezetése támogatja a Munkáspárt küzdelmét a párt kommunista jellegének megőrzésére, egyetért a Munkáspárt marxista-leninista jellegének erősítésére tett lépésekkel. A Kubai KP internacionalista szövetségének és barátjának tekintik a Munkáspártot, érdekelt sikerében. Fernando Ramirez de Estenez Barcela a kubai vezetés nevében külön köszönetet mondott azért az internacionalista támogatásért, amelyet a Munkáspárt és Baloldali Front-Kommunista Ifjúsági Szövetség nyújt a kubai nép harcahoz.

Kubát változatlanul sújtja az amerikai embargó – mondták el Havannában. Ennek következtében az élet minden területén vannak gondok, de egyidejűleg jelentős erőfeszítések is történnek. Az energiaellátásban komolyak a problémák, gyakori az áramkimaradás, de óriási pénze-

ket fektetnek a hazai kőolajtermelésbe. A kelet-európai szocialista rendszerek szétesése után beszűkültek a külkereskedelmi lehetőségek, de az elmúlt időszakban nagyon gyors fejlődésnek indultak a kubai-kínai kapcsolatok. A szocialista Kína érezhetően jelen van a szocialista Kubában.

Kubai orvoscsoport

Nálunk a legfőbb érték az ember! – hangsúlyozták a párt központjában. A GDP elosztásában elsőbbséget élvez az egészségügy és az oktatás. Az egészségügyi ellátás teljesen állami, semmiféle magánberuházást nem engednek, és lényegében minden ingyenes. A gyógyszerárakban árusított gyógyszereként valami keveset fizetni kell, de inkább csak azért, mondotta a havannai klinika igazgatója, hogy az emberek jobban megbecsüljék. Az egyik havannai iskolában a gyakorlatban is lehetett látni az ingyenes oktatás vívmányait: tankönyv, füzet, toll minden tanulónak, emellett saját számítógépes park, saját konyhai el-

látás, és mindezért nem kell fizetniük a tanulóknak.

Van-e gond Kubában? Természetesen, van. Szociális munkások hadát képezték ki az elmúlt három évben azért, hogy feltárják a szegényebb családok olyan gondjait, amelyet a hagyományos állami szociális intézmények nem érzékelnek. Sikeres! Sok ember eddig rejtett problémáit sikerül így orvosolni. Feladat van bőven! A tömegközlekedést metróval akarják megoldani, nem volt rá pénz. Az egykori Ikaruszok már eltűntek, dél-amerikai buszok vették át helyüket, Mercedes motorral. Évi száz ezer új lakást is terveznek felépíteni, és bizony rá is szorul az egyre terjeszkedő kubai főváros.

Haza vagy halál! E forradalmi jelszó ott látható szinte minden második házon, jelezendő, hogy a kubai nép számára az önfeláldozás, a szocializmus ügyéért vállalt lemondás nem csak történelmi emlék, hanem a mai mindennapok része is. Az USA elzárja Kubát a világtól. Nem kereskedhet az USA-val olyan cég, amely kiköt Havannában. Kubai orvosok ezreit ajánlotta fel a katasztrófa sújtotta New Orleansnak. Az USA támaszponttal tartja sakkban a kubai forradalmat, a kubai forradalom orvosokkal, tanárokkal, mezőgazdasági szakemberekkel segíti a dél-amerikai és afrikai országokat.

– Munkatársunktól

A rendszerváltás hajnalán

Másfél évtized telt el immár a rendszerváltás megtörténte óta. Van összehasonlítási alapunk az emberközpontú Kádár-rendszer és a honi lakosság számottevő hányadának jövőjét bizonytalanná tevő, százezreket télenyegre kártható mai rablótőkés állami berendezkedés között. Tizenhat esztendő múlt el azóta, hogy a hazai szocializmust keresztrefeszítették. Májig sem tudok napirendre térni bizonyos – államilag elismert, ajánrozott, pártfogolt – politikai potentátok egykori aknamunkája fölött. Akik tanújelét adták, hogy nem csak a szocialista rendszert, de vele együtt kenyéradó gazdájukat, a marxista ideológia függvényében irányító politikai szervezetet, az MSZMP-t is gyűlölték. Ellenségeivel együtt bántották, mocskolták, dehonesztálták.

Számlájára írták az előző évtizedekben elkövetett hibákat, a korábbi hatalmi elitet terhelő különféle vétkeket. Eszmileg túlhaladottnak, a szocializmus illuzórikus programjai, törekvései megátalkodott mankózójának kiáltották ki. A jövő formálását célzó további teendőik kidolgozására, meghatározására illetékelenek és alkalmatlannak minősítették. Minden céltévesztést, megvalósulatlan ideát, intézkedést, melynek következményeként társadalmi gondok adódtak, neki rótták fel.

A rendszert leginkább gyűlölkön kívül tehát saját tisztviselői közül is sokan bántották a pártot. Az előbbieket, az úgynevezett autentikus gyűlölkön nem okoztak meglepetést. A különféle – vélt vagy jogos – sérelmekért, melyek egyes vezetőik túlkapasai következtében közvetlenül vagy közvetett módon érte őket, életre szóló gyűlöletüknek hangot adtak. Saját nacsalnyikjaik bölérkedésén viszont megütöztetem. Érthetetlen volt számomra az eszement „késfenésük”. Olyképp hatott rám, mint amikor az eb a saját gazdáját marta meg.

Elképesztő esetek tanúi lehettek mindazok, akiknek em-

lékezete megőrizte ezeknek az embereknek a korábbi arcait és tetteit. A szocialista rendszer egykori elszánt propagandistái és buzgó igehirdetői, tisztviselői közül számosat ismerünk ma is, akik gyomorforgatóan tetszelegnek új szerepükben.

Akik most is a korábban tapasztalt hévvel, akarnoksággal és hangerővel harsognak legújabb szólamaikat. Utóbb kitűdött, hogy kizárólag további felszínen maradásuk reményében cselekedtek renegát módra. Ezért váltak neofitákká, szembefordulva saját korábbi meggyőződésükkel, tagadtak meg, dobtak el szennyes gúnya gyanánt mindent, mely múltjukra emlékeztette őket. (Ki ne ismerné közülük a metamorfózis „halhatatlan bajnokait”, a zarándoklatokról elhíresült damaszuszi sztrádásokat: Pozsgayt, Szűröst, Csintalant?) Akik azzal sem törődtek, hogy az emberek többsége megveti a pártpalástban tetszelgett karrieristákat, politikai pecsenyesütőket, eszmei kötéláncosokat. Különösen az olyanokat, akik kisajátították anno a pártot, előjogokat vindikáltak maguknak, kizárólag öns céljaik elérésére használták fel, akik a különféle párttestületek

pajzsával felvértezve meg nem engedett módon cselekedtek, s akik elvtelen mecénási szálak fonogatása közben „fügét mutattak” az elvhűségnek, a szavak és a tettek egyességének.

A rendszerváltás hajnalán rengeteget bántották az MSZMP-t. Azt a pártot, melynek magam is tagja voltam. Közöttük olyanok viselkedtek becstelenség, akik évtizedekig a pártból éltek, a pártnak köszönhették kivételes helyzetüket, egzisztenciájukat és ismertségüket. Ármánykodásuk máig szóló üzenetei között – az MSZMP-politika jóvátehetetlen baklövésékként – az intézményesített önpusztító hüllőmelengetést tekinthetjük felrúghatóknak.

Dr. Südi Bertalan

VESZTESÉGEINK

Horváth István, aki 1952 óta volt a párt tagja, 71 éves korában elhunyt. Budapest, XIV/3. alapszervezet

Váradai György, aki 1946 óta volt a párt tagja, 76 éves korában elhunyt. Szolnoki alapszervezet

Miskei László, aki 1944 óta volt a párt tagja, 85 éves korában elhunyt. Mízserfai alapszervezet

EMLÉKÜKET KEGYELETTLEL MEGŐRIZZÜK

Kitüntetések, papír- és fémpénzek, képeslapok, porcelánok adásvétele.

VERES ÉREMBOLT, VII. ker. Izabella utca 37.
Tel.: 322-4799, H-P: 9-17 óráig.

A Szabadság

A Munkáspárt központi politikai hetilapja
Felelős szerkesztő: Szabados Judit
Szerkesztőség: 1082 Budapest VIII., Baross utca 61.
Telefon: 313-5420 (közvetlen); 334-1509/22 m. Telefax: 313-5423
Lapterjesztés: Szigeti Endréné, tel.: 334-1509/23 m.
A Szabadság e-mail címe: mp400@axelero.hu;
internet cím: www.aszabadsag.hu

Kiadja: a Progressio Kft., a kiadásért felelős: Vajda János igazgató
ISSN 0865-5146

Hírlapárúsítás formájában terjeszti a Lapker Rt. Budapest és vidéken.
Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletága, 1008 Budapest, VIII. ker., Orczy tér 1.
Előfizethető valamennyi postán, a kézbesítőknél, e-mailen: hirlapelofizetes@posta.hu, faxon: (06-1) 303-3440.
További információ: 06 (80) 444-444.
Előfizetési díj: egy évre 5520 Ft, fél évre 2760 Ft, negyedévre 1380 Ft, egy hónapra 460 Ft.
Szedés, törlesztés: Progressio Kft.
Nyomtatás: Apolló Kft. 1165 Budapest, Zsemlekes út 25.
Felelős vezető: Mózes Ferenc ügyvezető igazgató.

A Munkáspárt internet címe: <http://www.munkaspart.hu>